

సనాతన సారథి

ఏప్రిల్ 2016

‘మూర్తిమాన్ ప్రేమాయాః సాయిరామః’

సనాతన సారథి

సత్య, ధర్మ, శాంతి, ప్రేమలద్వారా మానవజాతి సామాజిక,
నైతిక, ఆధ్యాత్మిక అభివృద్ధికి అర్పితము

సంపుటము 59

ఏప్రిల్ 2016

ప్రచురణ తేదీ

సంచిక 4

మార్చి 23

1. తొలి పలుకు	సంపాదకీయం	4
2. రామకథారస వాహిని (ధారావాహికం)	భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారు	6
3. 'అద్వైత దర్శనం జ్ఞానం'	ఉగాది సందేశం	11
4. ఆరోగ్య ప్రదాయి శ్రీ సత్యసాయి (29వ భాగం)	డా॥ కె.వి. కృష్ణకుమారి	15
5. 'రామో విగ్రహవాన్ ధర్మః'	శ్రీరామ నవమి సందేశం	18
6. ఆత్మార్పణము (కవీనాం కవిః)	చీమలకొండ జయాశాస్త్రి	22
7. సాయికళామతల్లికి నీరాజనం (వనితా జ్యోతి)	చంద్రమౌళి రమాదేవి	25
8. సేవలలో ఆంతర్యం	డా॥ కొమ్మారెడ్డి భాస్కరరావు	28
9. జ్ఞాపకాల పందిరి (52వ భాగం)	ప్రొ॥ కె. అనిల్ కుమార్	31
10. మహా మహిమాన్విత ప్రేమావతారి (58వ భాగం)	బి.వి. రమణరావు	34
11. ఇక ఆగిపోవద్దు... ఏమాత్రం ఆలస్యం చేయవద్దు	సాయి శ్రీనివాస్	37
12. ప్రశాంతి సమాచారం	దివి చతుర్వేది	38
13. క్షమ	చిన్నకథ	42

© శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం

ఎడిటర్ : బి.వి. రమణరావు

అసిస్టెంట్ ఎడిటర్ : వి. శ్రీనివాసులు

టెలిఫోన్: 287375 (సనాతన సారథి Extn. 128) STD: 08555 ISD CODE: 0091-8555

గమనిక: అడ్రసు కవరుపై గల మీ చందానెంబరు ప్రకృత చందాగడువు ఎంతవరకు ఉన్నదో సూచించడం జరిగింది. మూడు పువ్వుల గుర్తు (***) ఉన్నట్లయితే మీ చందాను వెంటనే రెన్యూవల్ చేయించుకోగలరు.

అధికారికమైన వెబ్సైట్లు : ప్రచురణల విభాగం, సాధనా ట్రస్టు: www.srisathyasaipublications.com

భగవాన్ ఫోటోలు: www.saireflections.org ప్రశాంతి సమాచారం: www.theprasanthireporter.org

E-mail: subscriptions@sssbpt.org, editor@sssbpt.org

శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం, అనంతపురం జిల్లా (ఆం.ప్ర) - 515134 తరపున ప్రశాంతి నిలయంలోని శ్రీ సత్యసాయి ఆశ్రమ పరిధిలో ఉన్న శ్రీ సత్యసాయి ప్రెస్ షెడ్ (120'X40')లో ముద్రింపబడి ప్రచురింపబడింది.

ముద్రాపకుడు, ప్రచురణకర్త : కె.ఎస్. రాజన్

ఒక పర్యాయం కైకేయి తండ్రియైన కేకయ రాజు అరణ్యంలో వేటాడుతూండగా ఒకచోట అతనికి ఆడ, మగ జింకలు రెండు ఆడుకుంటూ కనిపించాయి. అతను విడిచిన బాణం తగిలి మగజింక మరణించగా ఆడజింక ఏడుస్తూ తన తల్లి వద్దకుపోయి, “అమ్మా! కేకయ రాజు నా పతిని హతమార్చాడు. ఇప్పుడు నాగతేమిటి?” అన్నది. అప్పుడా తల్లి జింక, “అమ్మా! లోకంలో కష్టసుఖాలు రెండూ కలసి ఉంటాయి. వాటిని తట్టుకొని, నెట్టుకొని ముందుకు సాగిపోవాలి!” అంటూ తన బిడ్డను ఓదార్చి, కేకయరాజువద్దకు వెళ్ళి, “రాజా! ఇప్పుడు నా అల్లుని మరణంతో నేను బాధపడుతున్నట్లుగా మున్నుండు నీవు కూడా నీ అల్లుని మరణంతో బాధపడవలసివస్తుంది” అని శపించింది. ఆ జింకయే మంథరగా జన్మించి, కేకయరాజు అల్లుడైన దశరథుని మరణానికి కారకురాలైంది” అంటూ భగవాన్ ఒకానొక సందర్భంలో మంథర పూర్వజన్మ వృత్తాంతమును వివరించారు. ‘వేగిరించినచో అది విషమె యగును’ అన్నట్లు దశరథుడు మంచిచెడ్డలు విచారించకుండా, ముందు వెనుకలు యోచించకుండా తొందరపాటుతో కైకేయికిచ్చిన వాగ్దానం ఆయన మెడకు ఉరిత్రాడై చుట్టుకోవడం ‘రామకథా రసవాహిని’ (26వ భాగం)లో చదువుతారు.

భగవంతుని సహస్ర నామములలో ‘సంవత్సరాయ నమః’ అనేది ఒకటి. కనుక, సంవత్సరాది భగవంతుని పేరుతో వచ్చే పండుగ. భగవంతుడే సంవత్సర రూపంలో దిగి వస్తున్నాడు. కాబట్టి, కొత్త సంవత్సరంలో ఏ కష్ట నష్టములు సంభవిస్తాయో అని భయపడనక్కర్లేదు. కొంతమంది జ్యోతిష శాస్త్రజ్ఞులు, “ఈ సంవత్సరం చెడ్డ ఫలితాలనిస్తుంది” అని భయపెడుతుంటారు. ఎందుకంటే, శాంతి చేయిస్తామని చెప్పి డబ్బు గుంజవచ్చని. డబ్బిస్తే పాపాలేమైనా పోతాయా? పోవు. కానీ, మీరుకూడా వాళ్ళని నమ్మి పిచ్చివాళ్ళయిపోతున్నారు. డబ్బుతో చిక్కులు ఎప్పటికీ తీరవు. హృదయంతోనే వాటిని తీర్చుకోవాలి. ఏవిధంగా? దైవాన్ని హృదయపూర్వకంగా స్మరించండి,

అని ఉద్బోధించారు, భగవాన్. సుఖదుఃఖాలను సమ దృష్టితో స్వీకరించాలన్నదే ఉగాది సందేశం. సమత్వమే ఏకత్వాన్ని నిరూపిస్తుంది. అదే “అద్వైత దర్శనం జ్ఞానం”

“ఆయుస్సును పెంచుకొనుటగాని, త్రుంచుకొనుట గాని మన చేతిలోనే ఉన్నది. కామము, క్రోధము, అహంకారం అనే కత్తులు మానవుని ఆయుఃప్రమాణమును దినదినానికి ముక్కలుముక్కలుగా చేస్తున్నవి. ఈనాటి మానవుని ఆయుస్సు తరిగిపోవడానికి కారణమిదే” అని పేర్కొన్నారు, భగవాన్. దేహాన్ని ఒక ‘లిమిటెడ్ కంపెనీ’తో పోల్చుతూ, ఇటువంటి దేహముతో హద్దుపద్దు లేకుండా ఎద్దులా ప్రవర్తించడమే నేటి మానవుని దుర్గతికి కారణ మన్నారు. దేహిని తెలుసుకోవడానికి అనుగ్రహింపబడిన దేహాన్ని కేవలం లౌకికమైన భోగాలను అనుభవించడానికి వినియోగించడమే మానవుడు చేస్తున్న పెద్ద పొరపాటు. భోగమనే మంత్రిని ఆహ్వానించినప్పుడు రోగమనే అతని సెక్రటరీకికూడా స్వాగతం పలుకవలసివస్తుంది. త్యాగమనే మంత్రిని ఆహ్వానిస్తే యోగమనే సెక్రటరీకూడా అతని వెంటనే వస్తాడు అన్న స్వామి సందేశాన్ని ప్రతిబింబిస్తుంది, “ఆరోగ్యప్రదాయి శ్రీ సత్యసాయి” (29వ భాగం)

మానవుడు కష్టములను ఎలా అనుభవించాలో తెలియజేయడానికే రాముడు కష్టాల ననుభవించినాడని కొందరంటారు. అది అవతార తత్త్వము తెలియని మాట. ఒక రాజు తన సౌధంలో నాటకప్రదర్శనమొకటి ఏర్పాటు చేసి, అందులో వినోదార్థం తానొక బిచ్చగాని వేషం ధరిస్తే, అప్పుడతను బిచ్చగానివలె బాధలను అనుభవించినాడని మీరనుకుంటారా? అందు అభినయమేగాని అనుభవం ఉండదు. అట్లే, రాముడు ఆనందమయ్యుడు. బాధపడితే అతడు రాముడు కాదు. తియ్యగా లేకపోతే, అది చక్కెర కాదు కదా! శ్రీరాముని ఆదర్శ మానవత్వాన్ని అర్థం చేసికొని అనుసరించినప్పుడే ఆయనను అవతార పురుషునిగా విశ్వసించి చేసే ఆరాధన సార్థకమవుతుందన్న సందేశాన్నిస్తుంది, “రామో విగ్రహవాన్ ధర్మః”

పటేల్ అనే ఒక శ్రీమంతుని కలుసుకోవడానికి వెళ్ళిన అతని స్నేహితుడు, ఆ సమయంలో అతను పూజ గదిలో ఉండడంచేత చాలాసేపు వేచియుండవలసివస్తుంది. అతను బయటికి వచ్చిన తరువాత, “ఏమయ్యా, నీవద్ద కావలసినంత ధనముంది. భోగభాగ్యాలకు లోటులేదు కదా! మరి దేనికోసం ఇంతసేపు పూజచేస్తున్నావు?” అని అడుగుతాడు. ‘ధనము, భోగభాగ్యాలన్నీ నా దగ్గరున్నాయి. నా దగ్గర లేనిది భగవంతునిదగ్గర ఉన్నది. దానికొరకు ప్రార్థిస్తున్నాను’ అంటాడు పటేల్. ఏమిటది అని అడిగితే, “నా దగ్గర శాంతి లేదు, ఆనందము లేదు. వాటికోసం ప్రార్థిస్తున్నాను” అంటాడు. భగవాన్ ఈ వృత్తాంతం చెప్పి, మానవుని ఆనందానికి అడ్డు తగిలేది మనస్సే అన్నారు. కనుకనే, ఒక సాధకుడు, “మనసొకచో నిలువదాయె ఏమి పాపమో! మర్కటమై తిరుగసాగె, ఏమి శాపమో!” అని వాపోయాడు. మన మనోమర్కటాన్ని సాయిశివుని వశం చేస్తే, అందరాని ఫలమును పొందవచ్చునని స్పష్టం చేస్తుంది, “ఆత్మార్పణము”

“భగవంతుడు గానప్రియుడు, గానలోలుడు. కనుకనే, తుంబుర నారదులు నిరంతరం భగవత్సన్నిధిలో గానం చేస్తూంటారు. గానంతోనే భగవంతునిలో లీనం కావచ్చు” అని సెలవిచ్చారు, భగవాన్. కనుకనే, “సంగీత జ్ఞానము భక్తి వినా సన్మార్గము కలదే మనసా” అని గానం చేశారు, త్యాగయ్య. భక్తి భావముతో నిండిన సంగీత కళా నీరాజులార్పించి సాయి భగవానుని ప్రేమానుగ్రహాలకు పాత్రులైన విదుషీమణులు ఎందరో ఉన్నారు. దివ్య ప్రేరితులూ, భక్తిప్రపూరితులూ అయిన సంగీత కళా తపస్వినులకు, సామగానప్రియులైన సాయి భగవానులకు మధ్యగల దివ్యప్రేమానుబంధాన్ని ప్రస్తుతించే రచన, “సాయికళామతల్లికి నీరాజనం”

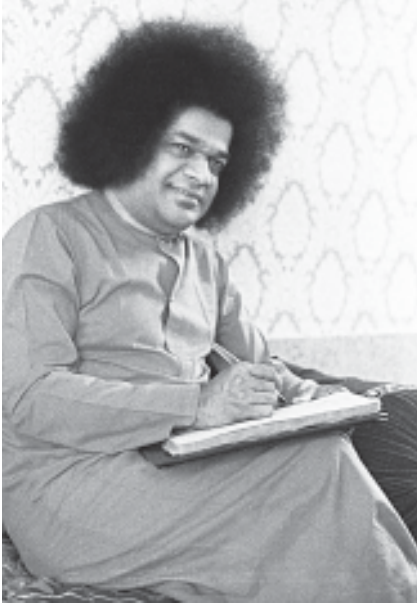
సేవలు బాగా చేస్తున్నామని మనల్ని మనము అభినందించుకుంటే చాలదు. మనం చేసే సేవలు స్వామికి నచ్చేవిగా, జనులు మెచ్చేవిగా ఉన్నాయా అని ఆత్మపరిశీలన చేసుకోవడం అత్యవసరం. ‘పలికించెడివాడు రామభద్రుండట’ అని పోతన మహాకవి పలికినట్లుగా సేవలు చేయించేదీ, సేవలనందుకొనేదీ సాయి భగవానుడే

అని గుర్తించి వర్తించినప్పుడే మనం చేసే సేవలు సార్థక మవుతాయి. “మీరు ఎక్కడైనా ఒక సేవా కార్యక్రమం చేపట్టినప్పుడు అక్కడ నాకోసం వేసిన కుర్చీలో ఊరికే కూర్చుంటాననుకోవద్దు, మీలో ఒకనిగా ఆ సేవలో పాల్గొంటూ మీకు ఉత్తేజం కలిగిస్తూ ఉంటాను” అన్నారు, భగవాన్. కాబట్టి, స్వామి అంటే మన కంటికి అగుపడే ఐదుగుల మూడంగుళాల దివ్యదేహం మాత్రమే అనుకుంటే పొరపాటే! అసలు స్వామి అంటే ఎవరో స్వామి మాటల్లోనే తెలియజేసే రచన, “సేవలలో ఆంతర్యం”

దూర దేశాలనుండి, సుదూర తీరాలనుండి భక్తులు తుమ్మెదలవలె వచ్చి సాయిప్రేమ మకరందాన్ని గ్రోలి వెళుతుంటే, సమీపంలో ఉన్నవారు మాత్రం ‘కమలం క్రింద కప్పల’ మాదిరి ఉంటూ తమకు చిక్కిన అవకాశాన్ని దక్కించుకోలేకపోతున్నారని భగవాన్ పలుమార్లు మనల్ని హెచ్చరించారు. లాటిన్ అమెరికన్ దేశాల పర్యటన అనిల్ కుమార్ గారికి ఈవిషయాన్నే మరోమారు ఋజువు చేసింది. ప్రతి ఎడలో వెల్లివిరిసిన సాయి స్ఫూర్తిని, ప్రతి మదిలో వెలుగొందుతున్న సాయి దీప్తిని, దశదిశలా విస్తరించిన సాయి కీర్తిని ఆయన స్వయంగా దర్శించి పరవశించి తన అనుభవాలను భక్త పాఠకులతో పంచుకుంటున్నారు, ‘జ్ఞాపకాల పందిరి’ (52వ భాగం)లో.

ఒక్కొక్కప్పుడు స్వామి చూపుడు వేలితో గాలిలో ఏదో రాస్తూంటే, విధిరాతను తుడిచివేసి భక్తుల ఫలభాగాలపై భాగ్యరేఖలు లిఖిస్తున్నారా అనిపిస్తుందని పేర్కొన్నారు మహాకవి అమరేంద్ర. నిజమే కదా! విధిరాతను స్వామి సవరించకపోయి ఉండినట్లయితే, జోగారావుగారి కారు గోతిలో పడిపోయేది, అణిమా ముఖర్జీ కాలు తీసేయాల్సి వచ్చేది. బెంగళూరుకు వెళ్ళి జోగారావును చూసి రావాలి అంటూ తమ గదిలోకి వెళ్ళిన స్వామి పావు గంటలో బయటికి వచ్చి ఇప్పుడే జోగారావుని చూసివచ్చామన్నారు! ‘రాకపోకలు లేని రాజహంస వచ్చుటెక్కడికి! పోవు టెక్కడికి!’ అని స్వామి ‘రాధాభక్తి’ నాటికలో శ్రీకృష్ణ పరమాత్మగురించి వ్రాసిన మాటలు ఈ మహా మహిమాన్విత ప్రేమావతారికికూడా వర్తిస్తాయి కదా!

-సం॥

భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిశ్వర విరచిత

రామేకోధార్గో వాహ్ని

(గత సంచిక తరువాయి - 26వ భాగం)

9. రెండు వరములు

కుటిల మనస్కురాలైన మంథర అనేక యుక్తులు పన్ని నిర్మల నిస్వార్థురాలైన కైక మనసును మాలిన్యపరచి, మహారాజుపై కక్షను సాధించుటకు తగినరీతిగా తయారు చేసెను. అంతటితో కైక మనసు పూర్తిగా మారలేదను అనుమానముతో మరింత వినయ విధేయతలు ప్రదర్శించుచు చెంతకు వెళ్లి కైక పాదముల చెంత కూర్చుని కంటిధారలు విడుచునటుల నటించుచు, “అమ్మా! ఈ అయోధ్యలో మనలను గౌరవించువారెవరు? నిన్ను లెక్కచేయువారెవరు? ఎన్నటికైనను వారందరు ఒకటియే. నీవే పరాయిదానవు. కొన్ని దినములలో నిన్ను అయోధ్యనుండి పంపవచ్చు. అంత పనికికూడను వారు వెనుదీయరు. మహారాజు మహామాటకారి, మాయలమారి. నీచెంతకు వచ్చినప్పుడు మాత్రమే అల్లిబిల్లి మాటలాడి అతని కార్యమును సాధించుకొని ఆవలకు పోవును.

అసలు నీవు దేనియందును ప్రధాన స్థానము అందుకొనలేక పోవుచుండుటలోనున్న అంతరార్థమును గుర్తించుకొనలేక పోవుచున్నావు. అమ్మా! నీకు జ్ఞాపకముండియుండవచ్చును. అయోధ్యరాజులు కేవలము కామరూపులేకాని, ప్రేమరూపులు కారన్న సత్యము మీ తండ్రిగారు కనిపెట్టియే ఈ వృద్ధునకు నిన్నిచ్చి వివాహము చేయుటకు ముందు అంగీకరించరైరి. తదుపరి అనేక రాయబారములు నడిపి కడకు అనేక నిబంధనలు పెట్టి గర్గఋషి మాటపై నిన్నిచ్చి వివాహము చేయ నిర్ణయించిరి. అందులకంగీకరించి వారు నిన్ను వివాహమాడిరి.

ఈనాడు ఆ నిబంధనలను నీట గలిపి, నిన్ను మంట గలిపి, నీ కొమరునికి ద్రోహము చేయతలచి ఈ నాటక మాడుచున్నారు. లేకున్న భరతుడు రాజ్యమున లేని సమయము కనిపెట్టి పరరాజులెవ్వరూ ఇందులో భాగము వహించుటకు వీలులేకుండునటుల అప్పటికప్పుడు ఉట్టిపడినటుల రేపటికే పట్టాభిషేకమునకు ఏర్పాట్లు గావించుచున్నారన్న యెంతటి కుచ్చితపు బుద్ధియో తామే యోచించుడు. పరరాజులకు తెలిపిన వారితోపాటు తమ తండ్రిగారుకూడ ఇందులో పాల్గొందురు. అప్పుడు నిన్ను వివాహమాడు సమయమున ఇచ్చిన వాగ్దానమును తమ తండ్రిగారు జ్ఞప్తికి తేవచ్చును. అందుచే ఎవ్వరికీ తెలియక కార్యము పూర్తిగా ముగించిన తరువాత తెలిసినను ఎవ్వరూ ఏమీ చేయలేరను ఉద్దేశ్యముతో ఈ జిత్తులమారి నక్కయాటలనాడుచున్నారు. ఈ సమయము తప్పిన నీగతి కుక్కగతి కావచ్చును. కాన ఆలసించక చక్కగా యోచించి రామ పట్టాభిషేకము జరుగకుండుటకు తగిన విధానమును విచారించుట మంచిది” అని రోషమును

నూరిపోయుచున్న మంధర
వాక్యములకు మనసిచ్చి, “మంధరా!
నీ మాటలు విన, ఒకదానికంటె
మరొకటి పరమ సత్యముగా
తెలియుచున్నది. నిజముగా
ఆలసించుటకు ఇది తరుణము
కాదు. ఇంక ఏమి చేయవలెనో
దానినికూడ నీవే నిర్ణయించిన
అందుకు తగినటుల నేను దానిని
క్రియారూపమునకు తెత్తును” అని
కైకేయి అంగీకారమును తెలుపగనే,
మంధర మరింత పొంగిపోయి ఇక

పట్టశక్యముకాని పటుత్వముతో, “అమ్మా! ఇందుకు
ఆలోచనలు వేరక్కరలేదు. కావలసిన ఆధారములు
పరమ సిద్ధముగనే యున్నవి. ఆనాడు దేవాసుర
యుద్ధమున తమ సహాయమును అందుకొని
మహారాజు అత్యంత ఆనందముతో తమను రెండు
వరములు కోరుకొమ్మని తెలిపెను కదా! ఆనాడు నీవు
అతని వలపులకు లొంగి పలుకులను లక్ష్యపెట్టక,
నీకిప్పుడెట్టి కోరికలు లేవనియు, అవసరము
వచ్చినపుడు కోరుకొందుననియు సెలవిచ్చితివి. అవి
ఈనాడెంతయో మేలు చేయగలవు. కాన, వాటిని
ఈనాడు కోరవచ్చును కదా!” అని మంధర చాల తెలివి
తేటలుగా పలుకగనే, కైక ఉలిక్కిపడినటుల తలయెత్తి,
“మంధరా! నీకెంత తెలివితేటలే! రూపమునకు
గూనిదానవైనా, విచారణలో మహాసుందరమైనదానవు.
రూపమందు అందము లోపించినా తెలివితేటలలో
మహాప్రవీణురాలుగా కనిపించుచున్నావు. ఈ రెండు
వరములు ఈ సమయమున ఎట్లు కోరవలెనో దానిని
కూడనూ సూచించుమ”ని కైక తెలుపగనే, “అమ్మా!
ఒకటి తమ కుమారుని యువరాజుగా చేయుమనియు,
మరొకటి రాముని రాజ్యములో నుండకుండునట్లు
చేయుమనియు కోరవచ్చును” అని యోచించక అతి

త్వరగా చెప్పుట చూచి కైక కొంత
యాలోచనలో పడి, “మంధరా!
కుమారునికి పట్టాభిషేకము
చేయుమని కోరుటలో కొంత
న్యాయము కలదు కాని రాముని
రాజ్యమునుంచి పంపుమని
కోరుటలో నా మనసొప్పుకున్నది.
అది నన్నెంతగనో బాధ
పెట్టుచున్నది” అని విచారముగా
కూర్చున్న కైకను చూచి మంధర
మరింత వెగటుగా, “అమ్మా!
ఈ పిరికితనమునకు ఇది

సమయము కాదు. ఆలసించిన అమృతముకూడ
విషముగా మారవచ్చును. ఇందులో తప్పేమీ లేదు.
ఈవిధమైన కారిత్యమును వహించకున్న మన కార్యము
నేమాత్రమును సాధించలేము. నీ కొడుకు రాజు
కావాలనియున్న, నీవు రాజమాతవు కావాలనియున్న
ఈరీతిగా నీవు సాధింపుము. లేదా, నేనప్పుడే విషము
తీసికొని ప్రాణమును విడుతును. బ్రతికి నీ బాధలు
చూడలేను” అని మహాప్రేమయుండినటుల ప్రదర్శించి,
భోరున ఏడ్చెను.

బాల్యమునుండి కైకను పెంచి, ఆడించి, పాడించి,
పెంచిన దాది యగుటచేత, మంధరన్న కైకకు మహా
ఇష్టమగుటచేత, మారుమాటాడక మంధరను
సమాధానపరచుచూ, “మంధరా! నీవు బాధపడకుము.
తప్పక నేను నీకానందము నందింతును. ఇప్పుడేమి
చేయమందువో తెలుపుమ”నగా, మంధర రాముని
అరణ్యమునకు పంపుటలో నీవేమాత్రమూ చింతించక
కోరుకొమ్మని తొందరపెట్టెను. కైక రాజనీతులు,
పరిపాలనా విధానములు, పసిగట్టినదగుటచేత
అరణ్యమునకు పంపుటలో కొంత కాలమును కూడను
నిర్ణయించుట మంచిదని తలంచి, ఆనాటి నీమముల
ననుసరించి 12 సంవత్సరములు దాటిన అనుభవము

గలవానికే హక్కులు చెల్లనన్న శాసనమును గుర్తించి 14 సంవత్సరములు అరణ్యవాసము కోరిన, తదుపరి తన కుమారునికే స్థిరాధికారముండునని భావించి ఈ రెండు కోరికలను కోరుటకు సంసిద్ధురాలగుట గమనించిన మంథర, “అమ్మా! ఇక ఆలసింపకుము. నీవు ఈరీతిగా యుండి కోరికలు కోరినచో మహారాజు ఏమాత్రమూ నీకు లొంగడు. నీవు మహాక్రోధమును ప్రదర్శించి, శయ్యాగృహమును యథారీతిగా నుంచక, చెల్లాచెదరు చేసి ఆభరణములు అటూ ఇటూ పారవేసి, తలను విరియబోసుకొని జీవితముపై ఆశను వదలినటుల నటించుచు కోపగృహమున ప్రవేశించిన అపుడే నీ కోరికలకు తగిన ఫలము చేకూరును, లెమ్ము, ముందు కార్యమునకు ముందంజ వేయుము” అని నిర్బంధపెట్టుటచేత మంథర మాటలకు లోబడి యథారీతి గావించెను. క్రోధ గృహమున ప్రవేశించెను. మంథర ఏమియు తెలియనిదానివలె తలుపులు బిగించి ద్వారము దగ్గర ఏడ్చుచుండునటుల నటించుచు కూలబడెను. ఇంతలో మహారాజు కొలువునుండి చేయవలసిన ఏర్పాట్లు అన్నియూ గావించి, కౌసల్య మందిరమునకైనను వెళ్ళక తన నిర్ణయమును మొదట కైకకు చెప్పదలచి అతివేగముగా కైక భవనమునకు బయలుదేరి వెళ్లెను.

దారిలో పూర్తిగ దాసీలు ఏదో విచారముగా నుండినటుల కనిపించిరి. వీరలకు రామపట్టాభిషేకము తెలియదు కనుక ఈవిధముగా నుండియుండురని తలంచి నేరుగా శయ్యాగృహమునకు వెళ్లెను. అక్కడ మహారాజు చెదిరిపోయిన నగలతో, పారవేయబడిన బట్టలతో వికారమైయున్న దృశ్యమును గాంచి ఆశ్చర్యపడి కైక కొరకై అటూ ఇటూ తిరిగి చూచెను. ఇంతలో దాసి వచ్చి, “మహారాజా! కైకేయిదేవి క్రోధ గృహమున కలర”ని తెలుపగనే, నిరాశా హృదయుడై అటు దిక్కు నడచిపోయెను. కటిక చీకటిలో రోదన చేయుచు నేలపై పడియుండిన కైకను చూచి, “కైకా!

ఏమిటీ వికారము? ఇంత కోపమునకు కారణమేమి? నిన్నిట్టి స్థితికి తెప్పించినవారెవ్వరో తెలుపుము. క్షణములో వారిని హతమార్చి వత్తును. నీకు సంతోషమిత్తును. నీ మనోభీష్టమేదియో తెలుపుము. దానిని నెరవేర్చుటకు నేను సంసిద్ధముగా నున్నాను. నీ ఆనందమే నా ఆనందము. నీకంటే మించినది ఈ లోకమున మరొక్కటి నాకు లేదని నీకు తెలియదా? నన్నెందుకు పరీక్షింతువు. లెమ్ము. నీ అభీష్టము చెప్పుము” అని అనేక విధముల తల నిమిరుచు నేలపై బడియుండిన కైకను ప్రశ్నించుచున్న దశరథుని చూచి కైక అతి ఆవేశముతో పండ్లు కొరుకుచు అతని చేతిని తీసి ప్రక్కకు విసిరి, “చాలు మీ బూటకపు మాటలు, ఇంతకాలము నమ్మి నేనీ స్థితికి వచ్చితిని. మీ మాటలిక నేను నమ్మను. మీరు కపటనాటకమాడుదురని నేనెన్నడూ తలంచనైతిని. మిమ్ము నమ్మినందుకిదియూ శిక్ష. చాలు చాలు. మీకిష్టమైనవారి చెంతకే పొండు. మనస్సు ఒకచోట, మాటలు మరొకచోట. మనసిచ్చిన వారికే మాటలివ్వండి. నేనిక మీ మాటలను నమ్మనట్టి పరిస్థితిలో లేను. అనవసరముగా నన్ను మరింత బాధపెట్టక వచ్చినదారిని పొండు. నేనేమైన మీకేమి? దాసినై మరణించుటకంటే రాణినై మరణించుటే మంచిది. నేడే నా జీవితమునకు అంత్యదినము” అని వెక్కివెక్కి ఏడ్చుచున్న కైకేయి మాటలు అర్థము కాక దశరథుడు అయోమయ స్థితిలో నాశ్చర్యపడెను. అంతటితో ఊరుకొనక మరింత ప్రేమతో దగ్గర కూర్చుని, “కైకా! ఏమిటీ మాటలు? నాకు అర్థమగుట లేదు. కపటపు మాటలుకాని, అటలుకాని, నాలో ఏనాటికీ లేవు, రావు. మాట, మనసు రెండూ ఒకేచోట నుండునుకాని, వేరువేరుగా యుండుటకు వీలులేదు. ఇంతకాలమైనను నన్ను నీవు అర్థము చేసికొనలేక పోవుటలోగల కారణము నాకు తెలియకున్నది. ఇంతకూ జరిగినదేదియో తెలుపక, అర్థములేని మాటలతో నన్ను చిత్రవధ చేయకు. నీవీ విధముగా

నిర్మలచిత్తుడగుటచేత, వారిరువురు చేయుచున్నది నటనని తలంచక, ఏదియో ప్రమాదము జరిగిన దనియును, లేకున్న తన ప్రియురాలు ఇంత మొండిగా ప్రవర్తించదనియు తలంచి, మంథరను కారణము తెలుపుమని మరొక పర్యాయము అడుగుటచేత మంథర, “రాజా! నేనేమని తెలుపగలను? నాకు వివరములు ఏమాత్రము తెలియవు. అమ్మగారి క్రోధమునకు కారణము ఎవ్వరికీ తెలుపుటలేదు. ఉన్నట్లుండి శయ్యా గృహమునుండి అతివేగముగా క్రోధ గృహమునకు వచ్చుచుండుట చూచి నే నిచ్చటికి వచ్చితిని. నేనెన్ని విధముల బతిమాలినను ఏమియు తెలుపుటలేదు. తమరికే తెలుపని వారు మాకు మాత్రము తెలుపుదురా! అమ్మగారు పడుచున్న బాధను మేము చూడలేకపోవుచున్నాము. అమ్మగారు ఏమి కాగలరో అన్న భయముచేత క్షణక్షణము కాచి, మీకై వేచి యున్నాము. తమరు సమాధానపరుప

నుండుటకు కారణమేదో తెలుపుము’ అని బతిమాలెను. కాని, ఫలము లేకపోయెను. కైక మాటిమాటికీ దశరథుని మాటలను ఖండించుచు, అలక్ష్యపరచుచు, వెగటుగా నవ్వుచు, అతని మాటలకు విలువలేక నటించుచున్న ఆమె చేష్టలు మహారాజునకు బాధ కలిగించెను. చేయునది లేక మంథరను పిలిచెను.

మంథర అంతకంటె అధికమైన శబ్దము చేయుచు, “మహారాజా! అమ్మను కాపాడుడు” అని పాదములపై బడి భోరున ఏడ్చునటుల నటించెను. మహారాజు,

కున్న అమ్మగారు ప్రమాదస్థితికి రాగలరు. ఇప్పటికే కాలాతీతమయినది. మేమిక వెళ్లివత్తుము. తమరే కారణము అడిగి తెలిసికొని అందుకు తగిన శాంతిని చేకూర్చవలెన”ని సెలవు తీసికొని బైటకు వెళ్లెను.

మహారాజు మంథర మాటలు విన్న తర్వాత మరింతగా కంగారుపడుచు, “కైకా, నాదగ్గర మరుగెందుకు?” అని క్రిందపడిన కైక తలను ఎత్తి తన తొడపైన ఉంచుకొని అనేకవిధముల కారణమును తెలుపగోరెను.

కొంత తడవైన పిదప కైక కొంత సర్దుకొంటూ, “రాజా! ఆనాడు మీరు దేవాసుర యుద్ధమున నా కొసగిన రెండు కోరికల సంగతి మరచిపోలేదు కదా?” అని అడిగెను. అందుకు మహారాజు, “కైకా! ఇంతమాత్రమునకే నీవింత బేలవయ్యెదవేల? నా ప్రాణమున్నంతవరకు నీకిచ్చిన వరములు మరువను, మరువలేదు, కైక ఎంత ప్రాణమో, కైకకిచ్చిన వాగ్దానమూ అంత ప్రాణసమానము. దేవీ! నిన్నెవరైనా కష్టపెట్టిరా? లేక ఆరోగ్యము సరిగా లేదా? ఏ క్రూరులైనా నీ అభీష్టమునకు విరుద్ధముగా నడచిరా? చెప్పుము! నీకొరకై నాకు ప్రాణాపాయమయ్యే పనియైనను వెరువక, ఆనందముగా చేయుదును. నీవు సంశయించకుము. ఓ మంగళాంగీ! నీ వెందుల కిట్లు బాధపడుచున్నావు? సమస్త దేశములూ నా స్వాధీనమందున్న విషయము నీకు తెలియును కదా! ఏ దేశమునందైనను సరే, ఆ దేశ పదార్థములేవైనను కావలయునన్న ఇచ్చయే యుండిన తెలుపుము. క్షణములో వాటిని తెచ్చి నీకందించి నిన్నానందపరచు ప్రయత్నము చేతును. నీవు దేనికి భయపడుతున్నావో దేనికి దుఃఖించుచున్నావో సంకోచపడక తెలుపుము. సూర్యుడు మంచును విడగొట్టినట్లు నీ భయమును, దుఃఖమును పారద్రోలుదును” అని అంటూ దశరథుడు కైకను బుజ్జగించుచు బతిమాలుచున్న సమయమును

పురస్కరించుకొని కైక మంథర చెప్పిన మాటలను మనసున మరువక, ముందు తన భర్తచేత శపథము చేయించనిదే అప్రియము చెప్పకూడదని నిశ్చయించుకొని బూటకపు ప్రేమను ప్రదర్శించుచూ, కంటినీరు తుడుచుకొనుచూ కామోద్రేకుడైన దశరథుని హస్తము పట్టుకొని, “దేవా! నాకు ఎట్టి కోపమునూ లేదు. నన్నెవరూ అవమానించలేదు, నిందించలేదు. విదేశ పదార్థములను నేనంతకంటె కోరుటలేదు. కానీ నాకొక చిరకాల కోరిక కలదు. దానిని మీరు చెల్లెంతునని ఒట్టు పెట్టుకొనిన ఆ కోరికేమియో మీకు తెలుపగలను” అంటూ చిరునవ్వును ప్రదర్శించిన కైకను గాంచి, దశరథుడుకూడను మందహాసముతో మరింత చెంతకు వచ్చి తలనిమురుతూ, “ఓసీ! వెట్టి రాణీ! ఇంతమాత్రమునకే కొంప మునిగినటుల గోల చేయవలయునా? స్త్రీలలో నీకంటె ప్రియులును, పురుషులలో రామునికంటె ప్రియులును ఈ లోకమున ఎవ్వరును లేరు. మీరు ఇరువురూ నాకు ప్రాణ సమానులు. ఇది నీకు బాగుగా తెలియును. ఒక్క దినము నా రామునీ, నిన్నూ చూడకున్న నేను నిలువలేను; బ్రతుకలేను. కనుక, అట్టి రామునిపై ఒట్టుపెట్టుకొని తెలుపుదును. నీ కోరిక ఏదియో తెలుపుము. తప్పక చేతును” అని రెండు చేతులు పట్టుకొని దశరథుడు ఒట్టుపెట్టుకొనెను. (సశేషం)

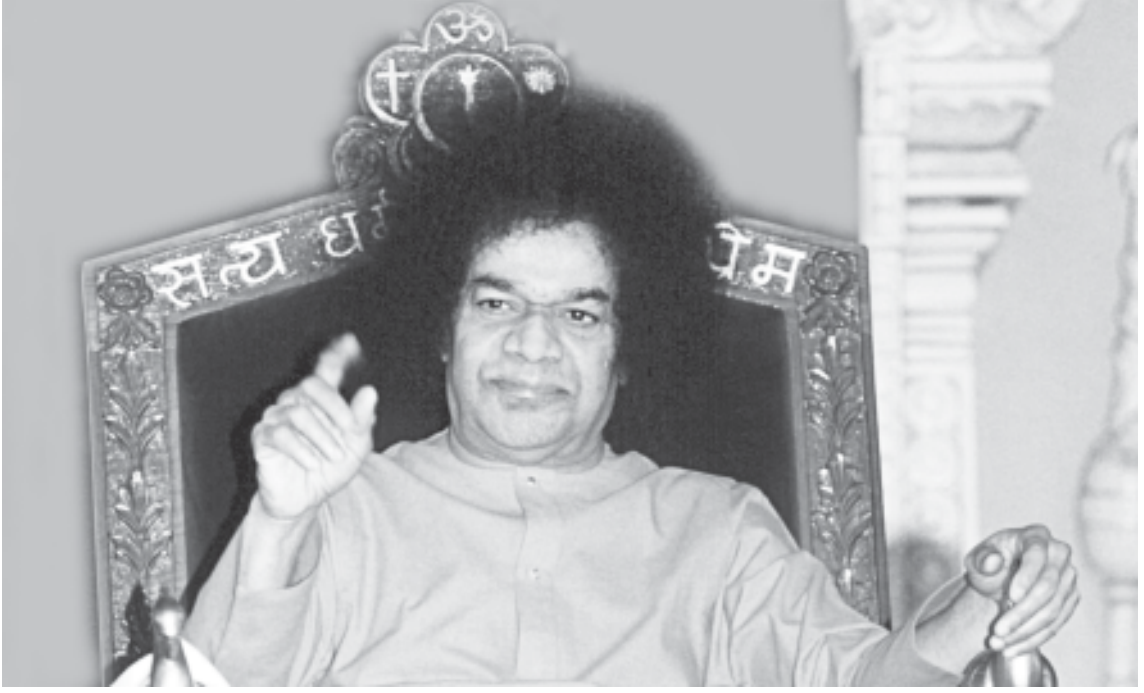
జ్ఞానమే పరమ సుఖము

శ్లో॥ నాస్తి కామ సమో వ్యాధిః నాస్తి మోహ సమో రిపుః

నాస్తి క్రోధ సమో వహ్నిః నాస్తి జ్ఞానాత్ పరం సుఖమ్

కామమువంటి వ్యాధి, మోహమువంటి శత్రువు, కోపమును బోలిన నిప్పు, జ్ఞానమువలె సుఖకరమైనది వేరే లేవు!

(సూక్తి ముక్తావళి)

ఉగాది సందేశం:

‘అద్వైత దర్శనం జ్ఞానం’

ప్రేమస్వరూపులారా!

‘మానవుని సుఖదుఃఖాలకు మూలం మనస్’ అని విశ్వసించి, రాగద్వేషాలను, విషయ వాసనలను దూరం గావించడానికి ప్రయత్నించడమే మానవత్వము. నిర్వికారమైన మనస్సే నిర్విచార జీవనానికి పునాది. మానవుడు అనుభవించే సుఖ దుఃఖాలు, రాగద్వేషాలు, విషయవాసనలకు మూలకారణం మనస్సే! ద్వైతభావమున్నంతవరకు ఈ వికారములు తప్పినవి కావు. లోకమేమైనాకానీ, తానుమాత్రం క్షేమంగా ఉండాలన్న స్వార్థభావానికి ద్వైతమే ఆధారం. ఈ ద్వైతభావంచేతనే మనస్సులోని రాగద్వేషాలు అభివృద్ధి అవుతున్నవి. ఈ ద్వైతభావానికి అతీతమైన అద్వైతాన్ని

మానవుడు నిర్మించుకోవాలి. ప్రతి కణములో, ప్రతి అణువులో దివ్యత్వము అంతర్భూతమై ఉన్నదన్న సత్యాన్ని అనుభూతికి తెచ్చుకోవాలి. మనసులోని మాలిన్యాలను మంత్ర తంత్రాలచేతగాని, యంత్రాల చేతగాని నిర్మూలించడానికి వీలులేదు. ఇది కేవలం ఆంతరంగిక పరిశుద్ధతద్వారా మాత్రమే సాధ్యమవుతుంది. ఆంతరంగిక పరిశుద్ధతకోసం పాండిత్యం అక్కర్లేదు. గొప్ప తెలివితేటలు అక్కర్లేదు. సర్వకర్మలను భగవత్ప్రీత్యర్థంగా భావించి నిర్మలంగా, నిశ్చలంగా, నిస్వార్థంగా వాటిని సాగించడమే సరియైన సాధన.

గిన్నెలోని తైలంలో కన్నించే చంద్ర ప్రతిబింబాన్ని దూరం చేయడానికి ఎంత ప్రయత్నించినా అది సాధ్యం

కాదు. పాత్రను అగ్నిలో కాల్చినప్పటికీ ప్రతిబింబాన్ని దూరంచేయడం సాధ్యంకాదు. ప్రతిబింబానికి ఆధారం తైలమేకాని మరొకటికాదు. పాత్రలో తైలమున్నంత వరకు ప్రతిబింబం కనిపిస్తూనే ఉంటుంది.

పుట్టపైన మర్దించిన పాము మరణమొందునా?

తనువు తా దండించిన విషయభోగములణగునా?

ఆకలిదప్పలు వదలిన ఆత్మజ్ఞాని తానగునా?

తానెవరో తెలియకున్న తత్త్వజ్ఞాన మెట్లు కుదురు?

తానెవరు? తన తత్త్వమేమిటి? తన గమ్యమేమిటి? తన సత్యాన్ని తాను మొట్టమొదట విచారించుకోవాలి... తాను దేహానికి, మనస్సుకు, ఇంద్రియాలకు అతీతమైన తత్త్వమని మొట్టమొదట గుర్తించాలి. దేహ మనో ఇంద్రియభావంతో జీవించినంతవరకు తన యథార్థ స్వరూపాన్ని మానవుడు అర్థం చేసుకోలేడు. ఒక చేప పెద్ద ప్రవాహంలో తేలుతూ మునుగుతూ ఆడుతూ ఆనందంగా సంచరిస్తూంటుంది. కారణమేమిటి? చేపకు ఈత తెలుసు కనుక. అదే జంతువులందు పెద్ద దేహము కలిగిన ఏనుగు ఈత విషయం తెలియక ఆ ప్రవాహంలో కొట్టుకొనిపోతుంది. ఇసుకలో చేరిపోయిన చక్కెర కణాన్ని చీమ సులభంగా వెతికి గుర్తించి తినగలుగుతుంది. చక్కెర రుచి గుర్తించలేని ఏ ఇతర ప్రాణియైనా చక్కెరను వేరుచేసి ఆరగించి ఆనందించలేదు. ఇదేవిధంగా మానవుడు ఎన్ని విద్యలు చదివినా, ఎన్ని శాస్త్రములు తెలుసుకున్నా, ఎన్ని వేదములు పఠించినా తన తత్త్వము, తన కీలకము, తన గమ్యము, తన ఉనికిని తాను గుర్తించనంతవరకు ఇవన్నీ ఆడంబరములైన వేషములే! విద్యలుకాని, గ్రంథములుకాని మానవునికి శ్రేయస్సునుగురించి బోధిస్తాయేగాని ఆచరణరూపంగా అందించవు. ఇవన్నీ గైడ్‌పోస్టులు, మార్గదర్శక ఫలకాలవంటివి. ఇవి మార్గమును చూపగలవేగాని మార్గంలో నడిపించలేవు. నడిచినప్పుడే గమ్యం చేరుకోగలముకాని నడువకుండా

బోర్డును చూసుకొంటూ ఉన్నంతమాత్రాన గమ్యాన్ని చేరలేము. కనుక, ఆచరించడమే మన ప్రధాన కర్తవ్యం. చరిత్రను చదివినంతమాత్రాన చరిత్ర రహస్యాన్ని గుర్తించలేము. మన చరిత్రను మనము సృష్టించుకోవడానికి ప్రయత్నించాలి.

ముఖ్యంగా మనస్సుయొక్క వికృత స్వరూపాన్ని అణగద్రొక్కడానికి మనం ప్రయత్నించాలి. నిర్వికారుల మయ్యేవరకు నిర్విచారస్థితి రాదు. కష్టనష్టాలలో, సుఖదుఃఖాలలో సమత్వాన్ని అభివృద్ధి పరచుకోవడానికి తగిన సాధన చేయాలి. సమత్వమే యోగమని సిద్ధాంతం. సమత్వమే ఏకత్వాన్ని నిరూపిస్తుంది. అదే ప్రధానమైన జ్ఞానం. 'అద్వైత దర్శనం జ్ఞానమ'న్నారు. అందరిలోనూ సర్వత్రా దైవత్వాన్ని గుర్తించడానికి మనం ప్రయత్నించాలి.

విధి విధాతలు

ప్రాకృతమైన జీవితానికి కొన్ని నియమాలు అత్యవసరము. ఆ నియమాలు లేకున్న మనము నీతిగా జీవించడానికి వీలుకాదు. మహర్షులు అనేక అనుభూతులతో కాలస్వరూపాన్ని గుర్తించారు. మహాభారతములో సంవత్సర స్వరూపుని నిరూపణ ఉంది. ఉదంకుడు గుర్వాజ్ఞను శిరసావహించి తాను సాధించవలసిన కార్యము నిమిత్తమై ఒక ప్రదేశానికి చేరాడు. అక్కడ ఇద్దరు వ్యక్తులు నలుపు తెలుపు రంగులలో ఉన్న దారాలతో నేస్తున్నారు. దానికి సమీపంలోనే పన్నెండాకుల చక్రమున్నది. దానిని ఆర్గురు వ్యక్తులు నిర్విరామంగా త్రిప్పుతున్నారు. వీరెవరా అని ఉదంకుడు యోచించాడు. వేద శ్లోకాలను జ్ఞప్తికి తెచ్చుకున్నాడు. ఆ ఇరువురు వ్యక్తులు విధి విధాతలు. ఈ విధి విధాతలే లేకపోతే మానవత్వానికి అర్థమే లేదు. వీరు తెలుపు నలుపు దారాలతో పడుగు పేకగా అల్లుతున్నారు. ఇవేమిటంటే రాత్రింబవళ్ళు. పగలు తెలుపు, రాత్రి నలుపు. ఈ రెండింటిని పడుగు

పేకలుగా నేస్తున్నారు. పన్నెండు ఆకులున్న చక్రమేమి టంటే 12 నెలలతో కూడిన కాలము. 12 నెలలతో కూడిన ఈ కాలచక్రాన్ని ఆరు ఋతువులు త్రిపుతున్నాయి. ఇక్కడ మనము గుర్తించవలసినది రాత్రి, పగలు అనేవి లేకపోతే నెలలు అనేవే ఏర్పడవు. నెలలు లేకున్న ఋతువులే కలుగవు.

ఋతువులే లేకున్న జగత్తు నడువదు. ఇవన్నీ కాలస్వరూపము. ఈ జగత్తును సంరక్షించి, పోషించి పాలించి, ఉద్ధరించే నిమిత్తమై ఏర్పడినవాడు సంవత్సరస్వరూపుడని నిర్ణయం చేసుకున్నారు.

భారతీయులైనా, విదేశీయులైనా ఈ నెలలను, ఋతువులను కొన్ని ఆధారాలను చేసుకొని కొన్ని పేర్లతో వ్యవహరిస్తూ వచ్చారు. ఏ నెలల పేరైనా దైవత్వ స్వభావం పూర్ణంగా నిండి ఉంటుంది. జనవరి, ఫిబ్రవరి, మార్చి, ఏప్రిల్, మే, జూన్ మొదలైన నెలల పేర్లలో దేవతల పేర్లు, రాజుల పేర్లు, కొన్ని సంఖ్యలు ఉన్నాయి. అగస్త్యన్ రోమన్ చక్రవర్తి. జెనుస్ ఒక దేవత. సెప్టో, అక్టో, నవమ్ అంకెలు. మన సప్తమి, అష్టమి, నవములతో ఇవి కలుస్తాయి. భారతీయ, రోమన్, లాటిన్ భాషా పదాలకు సన్నిహిత సంబంధమున్నది. దేశాలు వేరైనా, భాషలు వేరైనా పదములు ఒకటే.

సూర్యుడు ఒక్కడైనా అనేక పాత్రలలో అనేక సూర్యులున్నట్లు కన్పిస్తుంది. ఒక చెట్టుపైన సూర్యుని వెల్తురు పడినప్పుడు కొమ్మలు రెమ్మలలోనుండి ఆ నీడలు కన్పిస్తుంటాయి. నీడకు ప్రక్కన వెల్తురుంటుంది. వెల్తురు ప్రభావంకూడా నీడలో ఉంటుంది. వెల్తురు ప్రభావం లేకపోతే నీడ కన్పించదు. బింబం, ప్రతిబింబం రెండింటిలోను ప్రకాశం ఒకటిగానే ఉంటుంది. ప్రాపంచికంగా బింబ ప్రతిబింబములు

వేరుకాని, దైవస్థితిలో రెండూ సమానంగానే ఉంటాయి. నీడ కన్పిస్తున్నదంటే ఏవిధంగా కన్పిస్తుంది? ప్రక్కన వెల్తురు ఉండటంచేత నీడ కన్పిస్తున్నది. ప్రకాశమే లేకున్న నీడకూడ కన్పించదు. చీకటి కన్పించాలంటే ప్రక్కన వెల్తురు ఉండాలి. అట్లే సుఖ దుఃఖములకు మూలం మనసు

ఒక్కటే అయినప్పటికీ వికారములనేవి తననుండి ప్రారంభమైనవే అనే సత్యాన్ని మానవుడు గుర్తించుకుంటే చాలు.

ప్రచారము కాదు, ఆచరణ కావాలి

మనిషి అనగా మనస్సే. మనస్సనగా తలంపుల చేరికే! తలంపులనగా నిత్య జీవిత పరిణామములే! మన నిత్యజీవితములో నడత సక్రమంగా ఉంటే మనస్సు కూడా శాంతి భద్రతలతో ఉండగలదనడానికి ఎట్టి సందేహం లేదు. మన మనసు ఉండవలసినరీతిగా ఉండటం లేదంటే మన నడత ఉండవలసినరీతిగా లేదన్నమాట. కనుక, మనిషి అనగా నడతయే! అదే ప్రధానమైన ప్రాణం. ఈనాడు మానవత్వం కేవలం ఆకారంలోనే కన్పిస్తున్నది తప్ప ఆచరణకు అతి దూరంగా ఉన్నది. ధర్మప్రచారములు కావలసినంత అభివృద్ధి అయిపోయాయి. ప్రచారకుల సంఖ్య పెరిగిపోతున్నది, కాని ఆచరణలో పెట్టేవారి సంఖ్య తగ్గిపోతున్నది. నూరు చెప్పడంకంటే ఒక్కటి చేసి చూపించడం మంచిది. మూలాధారమైన తత్వాన్ని గుర్తించకుండా బాహ్యమైన ఆచరణకు మాత్రమే జీవితాన్ని అంకితం చేస్తున్నారు.

మనం దేవాలయానికి వెళ్ళి దేవునికి టెంకాయ కొట్టాలనుకుంటాంకాని, టెంకాయ మంచిదా కుళ్ళినదా చెడినదా అనే విషయం అంతగా పట్టించుకోము.

టెంకాయ కుళ్ళితే మరీ మంచిది, కోర్కె నెరవేరినట్లేనని భావిస్తాము. ఈ కొబ్బరికాయ తత్వమేమిటి? ఇది మన హృదయగ్రంథి. పై పీచు అంతా తమోగుణ తత్వం. దానిపైని చిప్ప రజోగుణ తత్వం. ఆ చిప్పకు కరచుకొని ఉన్న పరిశుద్ధమైన కొబ్బరే సాత్విక తత్వం. అట్టి పరిశుద్ధ హృదయాన్ని పరమాత్మకు అర్పించాలి. మొట్టమొదట తమోగుణమనే పీచు తీసివేయాలి. రజోగుణమనే చిప్పను కూడా పగులగొట్టాలి. అప్పుడు సాత్వికత్వమనే పవిత్రమైన కొబ్బరి పరమాత్మకు అర్పితమవుతుంది.

మరికొంతమంది మందిరంలోకి వెళ్ళి కూర్చుంటే చాలుననుకొని వెళ్ళి కూర్చుంటారు. దేవాలయంలో మనం కూర్చున్నప్పుడు దైవచింతన మనలో కూర్చోవాలి. తాను దేవాలయంలో కూర్చొని తనలో దేవుని కూర్చోబెట్టుకోవాలి. దేహం మాత్రం దేవాలయంలో కూర్చొని మనస్సును బజారులో వదలిపెడితే అది పవిత్రమైన స్థానంలో ఉన్నట్లేనా?

ఇంక మూడోది. మంత్రాలు చెప్పతూ ఉంటాము గొప్పగా. కానీ ఆ మంత్రం అర్థం కించితైనా తెలుసుకొని చెప్పినప్పుడే మంత్రానికి సార్థకత ఉంటుంది. అర్థము తెలియని మంత్రము, పవిత్రత లేని హృదయము, చెడిపోయిన కొబ్బరికాయ ఈ మూడింటికీ ఒకే ఫలితం. కనుక, ప్రతి చిన్న కర్మలో కూడా అందులో ఉన్న నిశ్చలత్వాన్ని, నిర్మలత్వాన్ని, పవిత్రతను గుర్తించి వర్తించాలి. ఎన్ని కష్టములు, నష్టములు, దుఃఖములు కలిగినా భగవంతునినుండి మన భావం కించితైనా చలించరాదు. చెవులు పగిలి పోయేటట్లు మించులు (మెరుపులు) మించుతున్నా, భయంకరమైన మబ్బులు క్రమ్ముకొంటున్నా, కుంభ వృష్టి కురుస్తున్నా చాతకపక్షి ఆ వర్ష బిందువులకోసమే ప్రాకులాడుతూ ఉంటుంది. త్యాగానికి సిద్ధమై

ఆనందాన్ని అనుభవించడానికి పూనుకొంటుంది. త్రాగడానికి ఎన్ని నదులలో నీరు లేదు? ఎన్ని చెరువులలో నీరు లేదు? ఎన్ని బావులలో నీరు లేదు? కానీ ఆ నీరు త్రాగడానికి ఏమాత్రం అంగీకరించదది. పవిత్రమైన వర్షబిందువుకోసమే ప్రాకులాడుతుంది. అట్లే ఎన్ని అనుకూలాలు, ఎన్ని సౌఖ్యాలు, ఎన్ని సదుపాయాలున్నా లెక్కచేయక ఒక్క దైవసన్నిధినే పెన్నిధిగా భావించి దానినే ప్రధానంగా లక్ష్యంలో పెట్టుకోవాలి. ఎన్ని చిక్కులు వచ్చినా లెక్కచేయకుండా త్యాగానికి పూనుకోవాలి.

ఏది ఆధారమో, ఏది ప్రధానమో అనే విచారణ కూడా చేయాలి. ఆధారమైనదానిని మరచి ఆధేయమైన దానికోసం ప్రాకులాడటంచేత ఆనందం మనకు లభ్యం కాదు. పక్షికి రెండు రెక్కలు ఎంత ఆధారమో, బండికి రెండు చక్రములు ఎంత ప్రధానమో మానవునికి ప్రేమ విశ్వాసములు ఈ రెండుకూడా అంత ప్రధానము. సుఖము, దుఃఖము వస్తుంటాయి, పోతుంటాయి. వాటినిన్నీటిని మనము సమంగా భావించాలి, అనుభవించాలి. మనము ఉగాది పండుగరోజున వేపపూత, బెల్లం, పులుపు, వగరు, అన్నీ కలిపి పచ్చడి చేసుకొని భుజించడంలోని అంతరార్థమిదే! సుఖము, దుఃఖము, కష్టము, నష్టము, నిందలు, నిష్ఠూరములు అన్నిటినీ సమంగా స్వీకరిస్తామని ఈనాడు ప్రమాణం చేసినట్లుగా మన జీవితములో ఆచరించడానికికూడా పూనుకోవాలి. మన పూర్వీకులు ఈవిధమైన అంతరార్థములను గ్రహించి ఆనందాన్ని పొందుతూ వచ్చారు. ప్రాచీనుల సంప్రదాయాలన్నీకూడా చాలా పవిత్రమైనవి, ఆదర్శాన్ని అందించేవి. కనుక, ఇట్టి ఆదర్శాన్ని ఆచరణలో పెట్టి మనం ప్రచార ప్రబోధలు సలిపినప్పుడే పవిత్రమైన పర్యదినములయొక్క అంతరార్థములను గుర్తించడానికి వీలవుతుంది.

(1986 ఉగాది దివ్యోపన్యాసమునుండి)

ఆరోగ్యప్రదాయి శ్రీ సత్యసాయి

(20వ భాగం)

డా॥ కె.వి. కృష్ణకుమారి

“శ్రేయో హి జ్ఞాన మభ్యాసాత్ జ్ఞానాత్ ధ్యానం విశిష్యతే
ధ్యానా త్కర్మ ఫలత్వాగ స్త్యాగా చ్ఛాన్తి రనన్తరమ్”

మనకు శాంతి కలగాలంటే, ఈ అభ్యాసమునుండి జ్ఞానమునకు, జ్ఞానమునుండి ధ్యానమునకు, తద్వారా త్యాగమువైపుకు పయనించినప్పుడే అమృతత్వము ప్రాప్తిస్తుంది. కానీ, కామక్రోధములు పెద్ద అవరోధములుగా తయారయ్యాయి. ఇవి మాటలతో పోయేవి కావు. కామ క్రోధములను అదుపులో పెట్టుకునే నిగ్రహ శక్తిని మనం అలవరచుకోవాలి. ఆ శక్తి మన దగ్గర లేనప్పుడు మనసు లోపభూయిష్టమై, శరీరము రోగగ్రస్తమై, దైవానుగ్రహమునకు దూరం కావలసివస్తుంది. “యోగః చిత్తవృత్తి నిరోధః” అన్నారు, పతంజలి మహర్షి. చిత్తవృత్తులను నియంత్రించుకోవడం ఎంతైనా అవసరం అన్నారు. ‘మితిమీరిన హాయి మతి చెరుపుతుంది. దేనికైనా హద్దులు ఉండాలి. ముందు చెప్పిన విధంగా జ్వరమూ, రక్తపోటూ అదుపులు తప్పితే రోగంగా రూపొందుతుంది. మన గుండెయొక్క చలనము (హార్ట్ రేటు) నిమిషమునకు 72 - 75 వరకు ఉండాలి. అది అధికమైపోతే ప్రమాదకరమైన జబ్బు ప్రవేశిస్తుంది. మన కన్నులుకూడను పరిమితమైన వెలుతురును మాత్రమే చూడగలవుకానీ అమితమైన వెలుగును చూసినట్లయితే లోపల ఉన్న రెటీనా పొర కాలిపోతుంది. మరి ‘ఇయర్ డ్రమ్’ (కర్ణభేరి)కూడను అంతే. పరిమితమైన శబ్దమును మాత్రమే వినగలవు. ఏరోప్లేనులో వెళ్ళేవారికి తెలుసు, ఆ శబ్దమును కొంతవరకు నియంత్రించుకోవడానికి చెవుల్లో దూదిని పెట్టుకుంటారు. కానీ, మానవుని జీవిత సరళిలో నియంత్రణ లేకుండా పోతున్నది. అందువలన జరగబోయే ప్రమాదాలను అదుపులో పెట్టుకోవడానికి హద్దులను నియమించుకోవాలి.

లోపలి శత్రువులైన కామక్రోధాదులను నిగ్రహించుకుని, వాటిని వశము చేసుకుని, సంపూర్ణ ఆరోగ్యమును, శాశ్వత సుఖమునూ చేజిక్కించుకోవాలి.

స్వామి ఆదేశాలను పాటించక, అధ్యాత్మికతకు బదులుగా అనేక రోగములను ఆహ్వానించుకోవడం జరుగుతుంది. తత్ఫలితముగా అతి సులువుగా, అతి వేగంగా మనకు సంక్రమించే వ్యాధులు మధుమేహమూ, రక్తపోటూ, గుండె జబ్బులూ, తద్వారా వ్యాధిగ్రస్తమైన

శరీరం అనేక ఇతర వ్యాధులకు నిలయమైపోతుంది. మధుమేహవ్యాధిగ్రస్తుల సంఖ్య నానాటికీ అధికమవుతుంది. అందుకు కారణం ఆహార నియమాలను పాటించకపోవడమే; ఆధ్యాత్మికతను ఆహ్వానించుకోలేని నిస్సహాయతను ఆశ్రయించి ఉండడమే. ఈ వ్యాధి వంశ పారంపర్యంగా వచ్చే అవకాశం ఉందని తెలిసినా, ముందు జాగ్రత్తలు తీసుకునే విషయంలో విఫలమవుతున్నారు, చాలామంది. స్థూలశరీరం గలవారినీ, తగిన వ్యాయామం చెయ్యనివారినీ, మానసిక ఒత్తిళ్ళకు లొంగిపోయేవారినీ ఈ వ్యాధి అతి తేలికగా ఆశ్రయిస్తుంది.

మనం తీసుకునే ఆహారంలో పిండి పదార్థాలు జీర్ణమై మన శరీరానికి కావలసిన శక్తి నందిస్తాయి. ‘పెంక్రియాస్’ అనే గ్రంథి నుండి వెలువడే ఇన్సులిన్ అనే హార్మోన్ వలన రక్తంలోని చక్కెర శాతం తగినంత మోతాదులో ఉంటుంది. ఈ హార్మోన్ తక్కువైనప్పుడు, అసలే లేనప్పుడు ఈ చక్కెర వ్యాధి వస్తుంది. ఐతే, ఆహార నియమాలను పాటించడం ద్వారా 25 శాతం రోగుల్లో ఈ వ్యాధి అదుపులోకి వస్తుంది. మితిమీరి తినడం, పస్తులుండడంగాని చేస్తే అవాంఛనీయ పరిణామాలను ఎదుర్కోవలసివస్తుంది. రక్తంలో షుగర్ శాతం తక్కువైనప్పుడు ఎదుర్కొనే ప్రమాదకరమైన స్థితిని ‘హైపోగ్లైసీమియా’ అంటారు. తీసుకునే మందుల మోతాదు ఎక్కువైనప్పుడు, షుగర్ తగ్గాలనే ఉద్దేశ్యంతో తినడం తగ్గించినప్పుడు, సరైన ఆహారం తీసుకోకుండా వ్యాయామం ఎక్కువగా చేసినప్పుడు, ‘హైపోగ్లైసీమియా’ రావడానికి అవకాశాలు ఎక్కువ ఉన్నాయి.

క్రమంతప్పకుండా, అతిగా కాకుండా ఒక మోస్తరు వ్యాయామం చేయడం మంచిది. పెద్ద వయసువారు రోజుకి ముప్పై నిమిషాలదాకా నడవవచ్చు. అంతేగాని, పరుగులు తియ్యడం, ఈతకొట్టడం వంటివి చేయకూడదు. డాక్టర్ల సలహా ప్రకారమే మందులు వాడాలి. విధిగా పాదరక్షలు వేసుకోవాలి. కాళ్ళను పరిశుభ్రంగా ఉంచుకోవాలి. వ్యాధి తీవ్రతను పెంచుతాయి కాబట్టి, మత్తు పానీయాలను, సిగరెట్ స్మోకింగ్ పూర్తిగా మానెయ్యాలి. ప్రయాణాలలో బిస్కెట్లు, చాక్లెట్లువంటివి తీసుకెళ్ళడం మరచిపోకూడదు. “దేహో దేవాలయః ప్రోక్తో జీవోదేవస్సనాతనః” ఈ దేహము ఒక దేవాలయమువంటిది. కానీ, దేవాలయము కాదగిన

దేహము రక్తమాంసములు, ఎముకలతో కట్టబడి ఉంటుంది. ఈ దేహములో దేహి ఉండినంతవరకు ఇది అనేకవిధములైన సుగంధములను విరజిమ్ముతూ ఉంటుంది. ఈ దేహమును దేహి వదలివెళ్ళిన తక్షణమే ఇది దుర్గంధములతో క్రుళ్ళిపోతుంది. “ఇది తొమ్మిది చిల్లల తోలుబొమ్మయేకాని, కాంతి కల్గిన వజ్రఘటము కాదు. నిముష నిముషమునకూ నీచులూరునేగానీ పునుగు జవ్వాదులు పుట్టబోవు” మానవుడు ఈ దేహమును ఒక ఉపాధిగా భావించి, తనకు భోగభాగ్యములను చేకూర్చుచేసేదిగానే భావిస్తున్నాడు. అందువల్లనే దీనిని అనేకవిధములుగా పెడమార్గము పట్టించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాడు. దేహాన్ని అనుగ్రహించినది దేహిని తెలుసుకోవడంకోసమే. పశుపక్ష్యాదులకన్న అధికముగా మానవునకు తెలివితేటల్ని ప్రసాదించడములోని అంతరార్థము ఇదే. ఈ ప్రజ్ఞలను నాశనము చేసే కామ తత్త్వమును మొదటగా నిర్మూలము చేయాలి. వాంఛలు ఉండవచ్చు. ఈ వాంఛలే లేకపోతే మానవుడు జీవించలేడు. అయితే, ఈ వాంఛలు సదుపయోగమైనరీతిలో సదుద్దేశ్యముతో ఉండి, ఇతరులకు ఆదర్శ జీవితమును అందించేవిగా ఉండాలి. ఇదే మానవత్వము.”

మనలోని దివ్యాత్మను మేల్కొల్పడమే లక్ష్యంగా మనలను ప్రగతి పథంవైపుకు నడిపిస్తున్నారు, స్వామి.

“క్రోధము కామమునుండి ఆవిర్భవిస్తుంది. కామము సంకల్పమునుండి పుడుతుంది. కామక్రోధాదులకి ఒక నియమమంటూ లేదు. అందుకే ఇవి ఆవేశించిన మానవుడు నియమ రహితుడవుతున్నాడు, నిరర్థక జీవితాన్ని గడుపుతున్నాడు. మానసికంగానూ, శారీరకంగానూ రోగగ్రస్తుడై శాపగ్రస్తుడిగా మారిపోతున్నాడు. ప్రేమతో మాత్రమే క్రోధాన్ని జయించడానికి వీలకలుగుతుంది. క్రోధము ఎన్ని విధముల బాధలనైనా కలిగిస్తుంది. ఎన్ని రుగ్మతలనైనా సంప్రాప్తింపజేస్తుంది. కోపం వచ్చినప్పుడు కన్నులు ఎఱ్ఱబడతాయి. పెదవులు అదురుతాయి. దేహమంతా వేడెక్కుతుంది. క్రమక్రమంగా అనారోగ్య లక్షణాలు చోటుచేసుకుంటాయి. ఈ పరిస్థితిని విజ్ఞతతో గుర్తించి, వెంటనే ఆ స్థానమును విడిచిపెట్టి ఏకాంత ప్రదేశములో కూర్చోవాలి. వెంటనే చన్నీటి స్నానము

చేయాలి. క్రోధము వాక్రూపములో ప్రవేశించినప్పుడు అనేక అనర్థాలు కలుగుతాయి. ఎన్ని ప్రమాదాలైనా జరుగుతాయి. కనుకనే, “అనుద్వేగకరం వాక్యం సత్యం ప్రియ హితం చ యత్” అన్నారు. సత్యము హితముగానూ, ప్రీతిగానూ ఉండాలి.

కామమును ప్రతివారూ జయించితిరాలి. కామాన్ని జయించాలంటే వైరాగ్యమును పూనాలి. వైరాగ్యమంటే సర్వమునూ త్యజించి సన్యాసమును స్వీకరించడం కాదు. ప్రాపంచిక కర్తవ్య కర్మలను ఆచరిస్తూనే, పదార్థమునందున్న దోషమును గుర్తించి, ఆ పదార్థమును స్వీకరించకుండా ఉండడమే వైరాగ్యము. ప్రీతికరములైన ఆహార పదార్థము లుంటాయి. వడ్డించిన పంచభక్ష్యపరమాన్నములు భుజించుటకు సిద్ధంగా ఉంటాయి. ఈ పదార్థములన్నీ చాలా ఇష్టమైనవే. కానీ, వంటవాడు వచ్చి, “అయ్యా, భుజించకండి. ఈ పదార్థములో తెలియకుండా ఏదో పురుగు పడిపోయింది” అంటూ హెచ్చరిస్తాడు. అన్నీ ఎంత ఇష్టమైన పదార్థములైనా తక్షణమే విసర్జిస్తారు. పదార్థముయొక్క దోషమును గుర్తించిన తరువాత ఎంతటి ఇష్టమైన పదార్థమైనా భుజించుటకు సిద్ధమై ముందుకు రారు. అట్లే, ఆరోగ్య పరిరక్షణకోసం తమలోని రుగ్మతలను గుర్తెరిగి, అందుకు తగిన ఆహారమును మాత్రమే తీసుకొనడానికి మానసికంగా సంసిద్ధులు కావాలి. ఎంత ఇష్టమైనవైనా తింటే ఆరోగ్యం దెబ్బతింటుందనే ఎరుకతో ప్రతి వారూ అప్రమత్తతతో ఉండాలి. మన మనస్సులను

మనమే నియంత్రించుకోగలగాలి. మన ఆరోగ్యమును మనమే కాపాడుకోగలగాలి. అంతేగాని, ఎవరూ వచ్చి వీటిని తినకూడదని ఆదేశించరు, హెచ్చరించరు.

“అనిత్యం అనుఖం లోక మిమం ప్రాప్య భజస్య మాం” ఈ ప్రపంచములో ప్రతి ఒక్కటీ మార్పుచెందునదే, శిథిలమై క్షీణించిపోయేదే. ఈ సత్యమును గుర్తెరిగినప్పుడు అనిత్యమైన, దోషభరితమైన ఈ జీవితమునకు ఏమాత్రము ముందడుగు వేయము. రోగ నివారణకై భుజించే ఆహారములన్నియు భోగములు కానేరవు. ఆకలి రోగానికి అనుభవించే అన్నమంతా భోగమవుతుందా? ఇది ఒక రోగమునకు సంబంధించిన ఔషధమే. ఈ జగత్తులో మనము అనుభవించే ప్రతి విషయముగాని, ప్రతి భోగముగానీ, రోగ నివారణకై సేవించే మందులు మాత్రమేనని భావించాలి. ఈ జగమునందు అనేక విధములుగా సుఖ శాంతులతో, భోగ భాగ్యములతో జీవిస్తున్నట్లుగా భావిస్తూంటాము. ఇవి భోగములుగా విశ్వసిస్తూంటాము. కానీ, ఇవి నిజముగా భోగములు కానేరవు. వీటి ప్రతిఫలము మున్ముందు మనలను ఎన్నో విధములుగా బాధిస్తుంది. “మనకోసం, మన ఆరోగ్యంకోసం, మన మానసిక ప్రశాంతతకోసం, మన ఆధ్యాత్మిక ప్రగతికోసం అనుక్షణం మనల్ని కాపాడే మన స్వామిలో నిక్షిప్తమైయున్నది కోటి తల్లుల ప్రేమ మాత్రమే కాదు; అంత ప్రేమ ముందు సాగరుని పరిమాణముకూడా అత్యల్పమే. ❖

అంతఃశౌచములు

శ్లో॥ సత్యం శౌచం తప శ్శౌచం శౌచ మింద్రియ నిగ్రహః

సర్వభూతే దయా శౌచం జల శౌచం చ పంచమమ్

సత్యపరత్వమే శౌచము; తపస్సున్న శౌచమే. ఇంద్రియ నిగ్రహము, భూతదయ, యివికూడ శౌచములే. ఈ నాలుగున్న అంతఃశౌచములనబడినవి. నీటితో కడుగుట అనే శౌచక్రియ ఐదవది. ఈ బాహ్యశౌచము పైనాల్గింటికంటే తరువాతిదే!

(సూక్తి ముక్తావళి)

శ్రీరామనవమి సందేశం:

‘రామో విగ్రహవాన్ ధర్మః’

ప్రేమస్వరూపులారా! నాలుగు వేదములు దశరథ మహారాజు ఇంటియందు నాలుగు రూపములు ధరించి ఆడుకొన్నవి. ధర్మమునే ప్రత్యక్ష స్వరూపముగా నిరూపించుచూ యజుర్వేదమే రామస్వరూపాన్ని ధరించింది. కనుకనే “రామో విగ్రహవాన్ ధర్మః” అని వాల్మీకి వర్ణించాడు. యజుర్వేదము ధర్మసంస్థాపన నిమిత్తము, ధర్మాచరణ, ధర్మబోధ నిమిత్తమై ఏర్పడిన వేదము.

రామచంద్రుని నామమును నిరంతరము స్మరించుచూ, జపించుచూ ఉండటమే యజ్ఞముగా భావించి, దాని తత్త్వమును నిరంతరము వల్లెవేయించే మంత్రస్వరూపమైన ఋగ్వేదమే లక్ష్యము. మంత్ర స్వరూపమైనది ఋగ్వేదము. సర్వమంత్రముల సారము

రామనామము. కనుకనే, రామనామమును స్మరించుచూ తరింపజేసే మార్గమును లోకమునకు బోధించే నిమిత్తమై లక్ష్యముగా ఋగ్వేద స్వరూపుడై అవతరించాడు.

ఇక, రామనామ గానముచేత లోకముయొక్క హృదయాన్ని వరించి, హరించి, తరింపజేసే నిమిత్తమై భరతుడు సామవేదస్వరూపుడై అవతరించాడు... సర్వ భావములు, సర్వ రాగములు, సమస్త గీతలు ఈ సామవేదమునుండియే అవతరించినవి. ఈ ఋగ్వేద, యజుర్వేద, సామవేద తత్త్వముల ఆజ్ఞానుసారంగా ప్రవర్తించుచూ, అంతర్బహిశ్శత్రువులను అరికట్టే తత్త్వ స్వరూపుడై, అధర్వణ వేదస్వరూపుడై అవతరించాడు శత్రుఘ్నుడు. ధర్మస్వరూపుడైన రాముడు

యజుర్వేదంగానూ, లక్ష్మణుడు ఋగ్వేదంగానూ, భరతుడు సామవేదంగానూ, ఆజ్ఞను శిరసావహించి, అంతర్బహిశ్శత్రువులను అణగద్రొక్కి, ఆత్మను అనుసరించే మార్గమును అవలంబించిన శత్రుఘ్నుడు అధర్వణ వేదంగానూ జన్మించారు. ఈ చతుర్వేద స్వరూపులు లోకోద్ధరణ నిమిత్తమై, ధర్మస్థాపన నిమిత్తమై అనేక ఆదర్శములను నిరూపణ చేస్తూ వచ్చారు.

‘అ’కార, ‘ఉ’కార, ‘మ’కార శబ్దములచే ఏర్పడినదే ఓంకార తత్త్వము. ‘అ’కారము లక్ష్మణుడు, ‘ఉ’కారము భరతుడు, ‘మ’కారము శత్రుఘ్నుడు. ఈ మూడింటియొక్క చేరిక అయినటువంటి ఓంకారమే శ్రీరాముడు. అనగా, త్రిమూర్త్యాత్మక స్వరూపుడు శ్రీరామచంద్రమూర్తి. శ్రీరాముడు అవతార పురుషుడనియు, సాక్షాత్ నారాయణమూర్తియనియు మనము విశ్వసిస్తున్నాముకానీ, అతను ఆదర్శమూర్తి అయిన మానవస్వరూపుడనే విషయాన్ని విస్మరిస్తున్నాము. ఆదర్శపురుషుడనే తత్త్వాన్నే విస్మరించిన బలహీనులం అవతారతత్త్వాన్ని ఏవిధంగా విశ్వసించగలము? నిత్యజీవితమునకు ఆదర్శాన్ని అందించే మూర్తిగా రాముని మనం విశ్వసించినప్పుడే అవతారమూర్తిగా విశ్వసించడంలో అర్థముంటుంది. నిర్గుణ నిరాకార బ్రహ్మస్వరూపము నరాకారాన్ని ధరించి వచ్చినప్పుడు వారు గడిపే ఆదర్శవంతమైన జీవితమే మనకు అత్యంత ప్రధానమైనది.

లోకంలో ఎంతటి బలవంతుడైననూ, ఎంతటి విద్యావంతుడైననూ, ఎంతటి శ్రీమంతుడైననూ అవాంతరములు, ప్రతికూలములు సంభవించినప్పుడు బలహీనుడు కావడం, లేక క్రుంగికృశించిపోవడం సామాన్యమైన లక్షణం. కానీ, అట్టి అవాంతరములను ధైర్యసాహసములతో ఎదుర్కొని, అనేకవిధముల ఆదర్శాన్ని అందించిన మూర్తి రామచంద్రమూర్తి. జీవితమునందు కష్టములు లేక సుఖము లభించుట

కల్ల. సుఖమును చూచి కష్టములు వెక్కిరిస్తుంటాయి. ఆనందమును చూచి దుఃఖము పరిహసిస్తుంది. మనసు ఎత్తుపల్లములతో చేరినది. మన పరిస్థితులు కూడనూ ఎత్తుపల్లములతో కూడినవి. ఇలాంటి పరిస్థితులయందు మానవ జీవితములో సుఖదుఃఖము లనే ఎత్తుపల్లములు లేకుండా ఉండడానికి ఏవిధముగా వీలవుతుంది? ‘న సుఖాల్లభతే సుఖం’ అన్నట్లుగా కష్టము లేకుండా సుఖము అనుభవించడం వీలు కానటువంటిది. సుఖము, దుఃఖము అనేవి ప్రత్యేకమైన స్వరూపములు కావనే సత్యాన్ని మనం గుర్తించాలి.

**“కష్టసుఖములు రెండును కలసి యుండు
వీని విడదీయ నెవ్వరి వశము కాదు
సుఖము ప్రత్యేకముగ నెందు చూడబోము
కష్టము ఫలించెనేని సుఖమని యంద్రు”**

భౌతిక సుఖమే సుఖమని భావిస్తూ, ప్రతిబంధకములు ఏర్పడినప్పుడు కష్టములని దుఃఖిస్తూ ఉండుట మానవత్వమునకు విరుద్ధమైన మార్గము. సుఖమునకు పొంగడం, దుఃఖమునకు క్రుంగడం మానవుని సహజ గుణము కానేరదు. రెండింటియందు సమత్వమును అనుభవించేస్థితిని అందుకునే శక్తిసామర్థ్యములు కలిగియుండవలెను. ఇట్టి సమత్వమును, ఏకత్వమును, పవిత్రతను, ఆదర్శవంతముగా లోకానికి అందిస్తూ వచ్చాడు శ్రీరామచంద్రమూర్తి.

ప్రతి జీవితమునకూ, ప్రతి కుటుంబమునకూ, ఒక ఆదర్శాన్ని అందించాడు రామచంద్రుడు. తండ్రి కొమరులు, భార్యాభర్తలు, అన్నదమ్ములు ఏవిధంగా మెలగాలి అనే విషయాన్ని లోకానికి ఆదర్శంగా అందిస్తూవచ్చాడు. రమింపజేసే హృదయమునకే ‘రామ’ అని పేరు. దశరథుడనగా ఎవరు? కేవలము అయోధ్యాపురమును ఏలినటువంటి ఒక రాజుగా భావించరాదు. దశరథుడనగా ఈ దేహమే. ఐదు కర్మేంద్రియములు, ఐదు జ్ఞానేంద్రియములతో కూడిన

రథము కనుక దేహమునకు 'దశరథము' అని పేరు. ఇతడు అయోధ్యను పాలిస్తున్నాడన్నమాట.

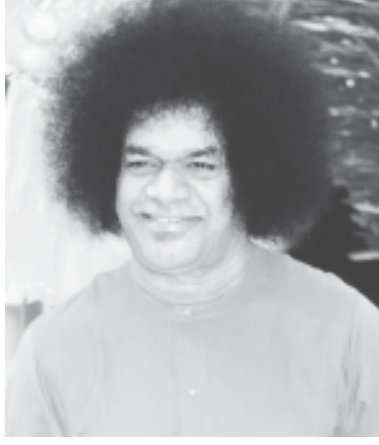
'అయోధ్య' అనగా యోధులు చేరడానికి వీలుకాని స్థానము. లోకసంబంధమైన శత్రువులు దేహమునకు మాత్రమే సంబంధించినవారుగానీ హృదయమునకు సంబంధించినవారు కాదు. దేహాన్ని జయించవచ్చును గానీ, హృదయాన్ని జయించడం శత్రువులకు సాధ్యం కాదు. కనుక ఎట్టి శత్రువులుకూడ ప్రవేశించడానికి వీలుకాని రాజ్యము, అదే హృదయ సామ్రాజ్యము. అదే అయోధ్య. దీనికి మూడు ద్వారములుంటున్నాయి. అవే సత్సరజస్తమోగుణములు.

ఈ మూడు గుణములతో చేరి, దశేంద్రియములతో కూడి హృదయమనే 'అయోధ్య'ను పాలించే దశరథునికి నలుగురు కొమరులు పుట్టారు. ఆ నలుగురు ధర్మ అర్థ కామ మోక్ష స్వరూపులు. ఈ చతుర్విధపురుషార్థములందు ధర్మము మొట్టమొదటిది. అతడే రామచంద్రుడు. ఇంక రామచంద్రుని అనుసరించిన సోదరులు అర్థ కామ మోక్షములు. ఈవిధముగా అనుసరించినప్పుడే మానవుని జీవితము ధన్యమవుతుంది. ఈ నలుగురు అన్నదమ్ములలో భరత శత్రుఘ్నులు ఒకవైపునా, రామలక్ష్మణులు మరొక వైపునా చేరిపోయారు. ధర్మ అర్థములు రెండూ ఒకటైపోయినవి. ధర్మమును అనుసరించినదే అర్థము; మోక్షమును కామించినవాడే శత్రుఘ్నుడు. కానీ ఈనాడు కలియుగ ప్రభావముచేత మానవుడు ధర్మ అర్థకామమోక్షములలో ధర్మమును త్రుంచివేస్తున్నాడు; మోక్షమును నిరసిస్తున్నాడు. అర్థకామములలో పడి అల్లాడిపోతున్నాడు. ఇది కేవలము రాక్షస గుణము. ఇట్టి అపవిత్రమైన మార్గమును మానవుడు అవలంబించకుండా ఉండే నిమిత్తమై, రాముడు తన ధర్మస్వరూపాన్ని నిరూపిస్తూ, తమ అన్నదమ్ములయొక్క ప్రవర్తనను ఆదర్శంగా లోకానికి అందిస్తూ వచ్చాడు.

రాముని తత్త్వము గుర్తించడానికి వీలుకానిది. అతని లోతుపాతులు ఏమాత్రము తెలిసికోవడానికి వీలుకాదు. కనుకనే 'యతో వాచో నివర్తంతే అప్రాప్య మనసా సహ' అన్నారు. మనసునకు కానీ, వాక్కునకు కానీ అలవికాని తత్త్వముతో కూడినవాడు రాముడు. ఇలాంటి రామచంద్రమూర్తి అరణ్యవాసమునకు పోవలసివచ్చింది. లక్ష్మణుడు రామచంద్రుని అనుసరిస్తూ వెళ్ళాడు. కన్న తల్లిదండ్రులను వదిలాడు. కట్టుకున్న భార్యనుకూడ వదిలాడు. లోకసంబంధమైన భోగములను త్యజించాడు. రాముడే నాకు ప్రధానము అనే లక్ష్మ్యాన్ని పెట్టుకుని, సీతారాములను అనుసరిస్తూ, వారికి కింకరుడుగా సేవలు సలుపుతూ తన జీవితమును ధన్యము గావించుకోవడమే పరమ గమ్యమని భావిస్తూవచ్చాడు. రావణునితో యుద్ధము చేసే సమయమునందు రామునకు కుడిభుజముగా నిలచి అనేకావస్థలకు గురి అయ్యాడు. కష్టములను హృదయపూర్వకముగా స్వాగతం చేశాడు. నవ్వుతూ, నవ్వుతూ కష్టములను అనుభవించుతూ వచ్చాడు.

రామ లక్ష్మణులు సీతాన్వేషణ సలుపుతూ వెళ్ళే సమయములో కబంధుని చేతిలో చిక్కుకున్నారు. అప్పుడు లక్ష్మణుడు, "అన్నా! నా విషయమై నీవు ఏమాత్రము విచారించవద్దు. ఈ కబంధునకు నన్ను ఆహారముగా అప్పజెప్పి నీవు క్షేమముగా ఉండు" అని ప్రార్థించాడు. ఆవిధంగా సోదరుని నిమిత్తమై ప్రాణమునుకూడా త్యాగము చేయడానికి సంసిద్ధుడైన వాడు లక్ష్మణుడు. లక్ష్మణుడు ఎంత ప్రీతిగా రాముని అనుసరిస్తూ వచ్చాడో, రాముడుకూడా లక్ష్మణుని అంత ప్రాణసమానంగా ప్రేమిస్తూ వచ్చాడు. కనుకనే యుద్ధభూమిలో లక్ష్మణుడు మూర్ఛిల్లగా, లోకమందు వెదకిన కౌసల్యవంటి తల్లి, సీత వంటి భార్య అయినా చిక్కవచ్చునుకానీ, లక్ష్మణునివంటి తమ్ముడు నాకింక చిక్కడని విచారించాడు.

ఇంక భరత శత్రుఘ్నులు తండ్రి మరణవార్త విన్నంతమాత్రముననే అయోధ్యకు ప్రయాణమై వచ్చారు. రామచంద్రుణ్ణి 14 సం॥ల అరణ్య వాసమునకు పంపిన విషయము వసిష్ఠులవారిద్వారా తెలుసుకొని, తండ్రికి అంత్యక్రియలు చేసి తమ పరివారంతో అరణ్యానికి ప్రయాణమై వెళ్ళారు. రామ లక్ష్మణులను అనేకవిధములుగా

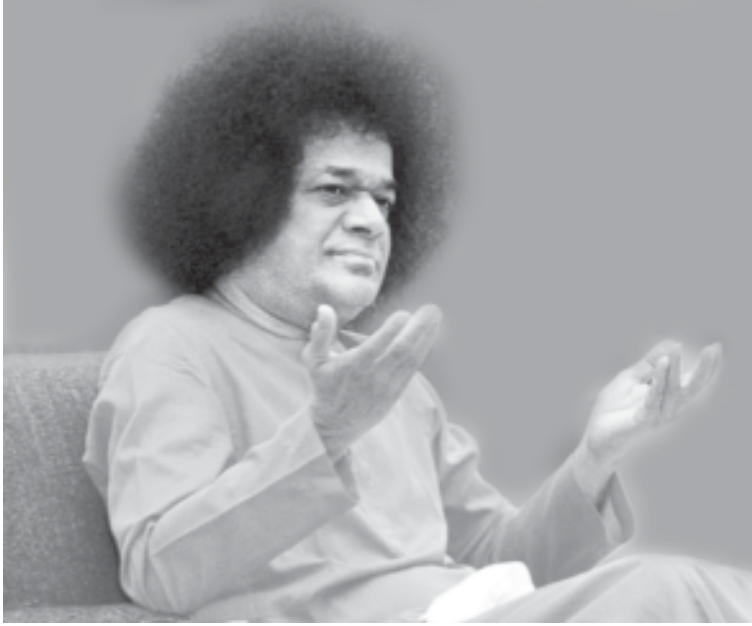
ప్రార్థించి అయోధ్యకు రావలసిందిగా ఎంతగానో వేడుకొన్నారు. కానీ పితృవాక్యపరిపాలన నీకునూ, నాకునూ ప్రధానమైన ప్రమాణమని రాముడు భరతునికి బోధిస్తూవచ్చాడు. “తమ్ముడా! తండ్రి నాకు ఇచ్చినటువంటి రాజ్యమును నేను పరిపాలన చేస్తాను, నీకందించిన రాజ్యమును నీవు పరిపాలన చేయాలి. ఇది ఇరువురి కర్తవ్యం” అన్నాడు. దశరథుడు అయోధ్యరాజ్యమును భరతునకు మాత్రమే ఇచ్చినాడు కానీ రామునకు ఏ రాజ్యమునూ అందించలేదు కదా! మరి రామునికిచ్చిన రాజ్యమేమిటని అయోమయ స్థితిలో మునిగాడు భరతుడు. అప్పుడు రాముడు, “మన తండ్రిగారు నాకు అరణ్యరాజ్యము నందించారు. ఈ అరణ్యములో ఋషులు, తాపసులు రాక్షసుల మూలంగా అనేక బాధలూ హింసలూ పడుతుండటం చేత ఈ రాక్షస కృత్యములను హతమార్చి ఋషులను పోషించే నిమిత్తమై ఈ రాజ్యమును నాకందించార”ని చెప్పాడు. “అట్లయిన ఈ 14 సంవత్సరములు నేను, శత్రుఘ్నుడు అరణ్యములో ఉండి రాక్షస సంహారం గావించగలము. నీవు సీతాసమేతుడవై లక్ష్మణునితో బాటు అయోధ్యకు పోవచ్చును కదా! దీనియందు నీకు ఎంత హక్కు గలదో నాకును అంత హక్కు గలదు. కనుక, ఈ అరణ్యమును నేను పరిపాలిస్తాను” అని భరతుడు అనేకవిధములుగా రాముని వేడుకుంటూ

ఉండగా అప్పుడు వసిష్ఠులవారు ప్రవేశించి, “భరతా! రాముని మనస్సును బాధించడం మంచిది కాదనే విషయం నీకు తెలియదా! నీవు ‘సోదరుడు, సోదరుడ’ని ప్రేమిస్తున్నావేకానీ, రాముడు అయోధ్యను పరిపాలించాలనే నీ వాంఛచేత రాముని హృదయం ఎంతగా బాధపడుచున్నదో నీవు గుర్తించడం లేదు. రాముని

మనస్సును మార్చుటకు ఎవరికీ వీలుకాదు. రామచంద్రునిది ఒకటే మాట” అన్నారు.

సోదరప్రేమ ఈ నలుగురియందునూ ఎంత సమత్వముగా ఉన్నదనే సత్యాన్ని మనం చక్కగా గుర్తించాలి. తండ్రి తనకు రాజ్యమును అందించి నప్పటికినీ, ఆ రాజ్యమును చేపట్టడానికి పూనుకోలేదు భరతుడు. కానీ, ఈనాటి సోదరులు ఏదో ఒక నెపముతో అర్హతలేని అధికారమునకుకూడ అట్టులు జూస్తుంటారు. సంకుచిత హృదయులైన, స్వార్థపరులైన సోదరులు ఈనాడు అధికమవుతున్నారు. నిత్యం రామాయణమును చదువుతుంటారు. నామస్మరణ చేస్తూంటారు. భజనలు, జపధ్యానములు చేస్తూంటారు. కానీ, దైవత్వాన్ని ఏం గుర్తించుకున్నారు? సామాన్యమైన సంబంధ బాంధవ్యాలలో రాముని ఆదర్శాలనే గుర్తించుకోలేని మానవులు ఇక రాముని దైవత్వాన్ని ఏవిధంగా గుర్తించగలరు? పితృవాక్యపరిపాలనే తనకు ప్రధానమైన లక్ష్యమని బోధించడం రామునియొక్క ఆదర్శము. రామనామం వేదసారం; క్షీరసాగరము. ఇలాంటి పవిత్రమైన రామతత్వాన్ని తెలిసికొనే నిమిత్తం మొట్టమొదట మానవత్వంలో ఉన్న ఆదర్శాన్ని మనము నిరూపించాలి.

(1980 సం॥ శ్రీరామనవమి దివ్యోపన్యాసమునుండి)

కవీనాం కవి: (20)

ఆత్మార్పణము

చీమలకొండ జయాశాస్త్రి

“ధనము రాశిగా పోసినను కానగారాని
ఆనందమిట మీరలందుకొనుడి
తీర్థయాత్రలు ఎన్నో తిరిగినన్ కనరాని
ఆనందమిందు మీరందుకొనుడి
విద్యలన్నియు వల్లెవేసినన్ కనరాని
ఆనందమును మీరలందుకొనుడి
ప్రాణముల్ బిగపట్టినను కానగారాని
ఆనందమును మీరందుకొనుడి
కాసు ఖర్చులేదు, కాయ కష్టము లేదు
లేదు చదువు సాధనాది బాధ
మనసొకింత ఇచ్చి మరి సాయి కడనున్న
అందరాని ఫలము పొందుడయ్య!”

మీరు ఆనందము, ఆనందము
అంటూ లొకికంగా తిరుగుతూంటారు.
సులభమైన మార్గమును మీ
ఎదురుగానే పెట్టుకొని నిజమైన
శాశ్వతమైన ఆనందమును పొందలేక,
ఎదుటివారిని అనుసరిస్తూ గ్రుడ్డివాని
వెనుక గ్రుడ్డివాడు పోతున్నవిధముగా
మీరు ఉన్నారంటూ భగవాన్ శ్రీ
సత్యసాయిబాబావారు మన అంధ
స్థితిని వివరిస్తూ ఈ చక్కటి పద్యము
ద్వారా తమ దివ్య సందేశమును
అందిస్తున్నారు.

మనము ఎవరినైనా పలకరించి
వారి క్షేమ సమాచారములు విచారించి
నప్పుడు వారు తాము సంతోషంగానే
ఉన్నాముగానీ, ఫలానా పని
విషయములో మాత్రము ఆనందముగా
లేమని, ఆ ఒక్కటి చిక్కితే తమకు
ఆనందముగా ఉంటుందని
చెబుతుంటారు. కొంత కాలం తరువాత
మళ్ళీ అదే వ్యక్తులను కలిసి మాట్లాడితే,
ఆ ఫలానా పని జరిగిందికానీ,
అనుకున్నది అనుకున్నట్లు జరగలేదనీ,
పూర్తి ఆనందము దక్కలేదని
చెబుతుంటారు. ఇటువంటి
సంభాషణలు వినిపించడం మనకు
సర్వసాధారణమే. మన స్వవిషయాలలో
కూడా మనకు అనుభవమే. అంటే,
మనకు ఆనందమంటే ఏమిటో
తెలియదన్నది సుస్పష్టం. మనకు
ఎప్పటికప్పుడు కలిగేది సంతోషము
మాత్రమే. సంతోషము క్షణములో
కలుగుతుంది, మరుక్షణములో మాయ
మవుతుంది. ఇది ఆనందము కాదు.
ఆనందమన్నది ఏ స్థితిలోనున్నా చెక్కు

చెదరదన్న సత్యమును తెలుసుకోవాలి. అటువంటి ఆనందమును ఏరకముగా పొందాలో తెలియజేస్తూ భగవాన్ ప్రేమతో ప్రసాదిస్తున్న ఉపదేశమును స్వీకరిద్దాం.

ఈ దివ్య ఉపదేశములో దాగి ఉన్న ‘లోగుట్టు’ ఏమిటి? అన్ని లోపాలు కలుగజేసే లోగుట్టు మనస్సే కదా! అందుకనే భగవాన్ బాబావారు, “మీ మనస్సును నాకు వదలిపెట్టండి” అంటున్నారు. ఇది మాత్రమే ముఖ్యము తప్ప తక్కిన కసరత్తులన్నీ ఉత్తుతివే అని స్వామి సృష్టపరుస్తున్నా మనము మాత్రము మనకున్న ఆయుశ్యేషాన్ని నష్టపరుస్తూ ‘ఎండమావుల’కోసం ఏవిధంగా పరుగులు తీస్తున్నామో ఊహించుకుంటే, మన ‘మేధావితనము’ బయటపడుతుంది.

“ధనము రాశిగ పోసినను కానగారాని ఆనందమిట మీరలందుకొనుడి” ధనముంటే చిక్కని ఆనందముండదు అనే భ్రమ మనకు పుట్టుకతోనే పుడుతుంది. అదే నిజమైతే, మరి ధనవంతులు దిగుళ్ళు, రోగాలతో ఎందుకు సతమతమవుతున్నారు? అంటే, ధనము లోకములో బ్రతకడానికి, తాత్కాలిక సుఖసంతోషాలకి తప్ప ఆనందానికి పనికిరాదని తెలుస్తోంది. మరి అప్పుడు ఆనందము ఎక్కడ చిక్కుతుందో తెలియక లోకమంతా తిరగడము మొదలుపెడతాము. మనకు కనబడిన ప్రతీ వారిని విచారించడము మొదలుపెడతాము. “అన్నీ ఉన్నాయి కానీ ఆనందమే లేదండీ” అంటాము వారితో. అప్పుడు వారు మనకు ఫలానా తీర్థయాత్రలకు వెళ్ళండి, ఆనందముగా ఉంటుంది అని వారికి తోచిన ఉచిత సలహా ఇస్తారు. మన దగ్గర దబ్బుందా సరే, లేకుంటే అప్పు చేసి మరీ ఆనందమెక్కడుందో వెతకడానికి వెళతాము. అందుకనే భగవాన్, **“తీర్థయాత్రలు ఎన్నో తిరిగినన్ కనరాని ఆనందమిందు మీరందుకొనుడి”** అంటున్నారు.

దీనిగురించి భగవాన్ చెప్పిన ఒక చిన్నకథను చెప్పుకోవాలి. తుకారాంవద్దకు వారి గ్రామంలో కొందరు వచ్చి, “అయ్యా, మేము తీర్థయాత్రలకు వెళుతున్నాము. దయచేసి మీరుకూడా మాతో రావాలి” అని ప్రార్థించారు.

వారితో తుకారాం ఒక్క క్షణం వేచి ఉండండి, అని చెప్పి ఇంటిలోపలికి వెళ్ళి ఒక మూటను తెచ్చి వారికిచ్చి, “అయ్యా! నేను మీతో తీర్థయాత్రలకు రాలేను. కానీ మీరు మాత్రం నేనిచ్చిన ఈ మూటను మీరు మునిగే ప్రతి తీర్థములోనూ ముంచి తీసుకురండి” అని కోరాడు. దానికి వారు ఒకింత ఆశ్చర్యపడి, ఆ మూటను తీసుకువెళ్ళి, తుకారాం కోరినవిధంగా చేసి గ్రామానికి తిరిగి వచ్చి తుకారాంకి ఆ మూటను అందజేశారు. తుకారాం వారిని మరుసటి దినము భోజనమునకు తన ఇంటికి ఆహ్వానించాడు. వారు భోజనం చేస్తూ తుకారాం వడ్డించిన దోసకాయ కూర చాలా చేదుగా ఉందని విడిచిపెట్టారు. దానికి తుకారాం, “అయ్యా, మీరు ప్రతి తీర్థములోనూ ముంచిన మూటలోని దోసకాయలే అవి. వాటిలోని చేదు గుణము ఇంకా పోలేదా?” అని ప్రశ్నించాడు. దానికి వారందరూ ఆశ్చర్యంగా చూస్తూంటే, “అయ్యా, మన మనస్సు పరిశుద్ధముగా లేనప్పుడు ఎన్ని తీర్థములు తిరిగినా, ఎన్ని క్షేత్రములు దర్శించినా ప్రయోజనం లేదు. లోపములన్నీ మన మనస్సులోనే ఉన్నాయి. దానిని సరిదిద్దుకుంటే చాలు. శాంతి బయట ఎక్కడో దొరుకుతుందన్న భ్రమతో తిరగడమువలన ఉపయోగము లేదు”ని చక్కగా చెప్పి వారికి కనువిప్పు కలిగించాడు.

విద్యలన్నియు వల్లెవేసినన్ కనరాని ఆనందమును మీరలందుకొనుడి మనకు ఉన్నత విద్య చాలా ముఖ్యం. దీనిని ఎవరూ కాదనలేరు. ఉన్నత విద్యవలన మనకు ఉన్నత పదవులు వస్తాయి. ధన సంపాదన బాగుంటుంది. మనకు కావలసిన సౌకర్యములన్నీ దొరుకుతాయి. సుఖ జీవనము పొందుతాము. కానీ, ఇక్కడా అసంతృప్తీ! నా చదువుకి తగ్గ పని చిక్కలేదనో, నాకంటే తక్కువ చదువుకున్నవాడు ఎక్కువ సంపాదిస్తున్నాడనో అసంతృప్తి, విచారము. అంతవరకూ ఉండనుకున్న ఆనందము ఎక్కడా కనబడదు. కారణం ఆనందమన్నది ఒక్క చదువులో లేదన్నది సృష్టమవుతోంది. శ్రీ ఆది శంకరాచార్యులవారు ఒక వృద్ధ బ్రాహ్మణునికి కనువిప్పు కలిగించడానికి తమ ‘ద్వాదశ మంజరి’లో ‘సంప్రాప్తే సన్నిహితే కాలే నహి నహి రక్షతి దుక్కుజ్ కరణే’ అంటూ బోధించారు.

‘ప్రాణముల్ బిగపట్టినను కానగారాని ఆనందమిందు మీరందుకొనుడి’ అంటున్నారు, శ్రీ సత్యసాయి. మనకు తెలుసు - పతంజలి యోగశాస్త్రములో పూరకము, కుంభకము, రేచకము అంటూ ప్రాణాయామ పద్ధతులు ఎన్నో వివరించారు. దీనివలన మూలాధారములో నిద్రిస్తున్న కుండలినీ శక్తి జాగృతమవుతుందనీ, సాధనా క్రమములో సహస్రారము చేరుతుందనీ, దానివలన అష్ట సిద్ధులు ప్రాప్తిస్తాయనీ, అప్పుడు మనము సాధించలేనిది లేదనీ ఎన్నో చెప్పబడ్డాయి. సరే! ఈ రోజుల్లో అయితే యోగశిక్షణ తరగతులంటూ, వీధికి పదిమంది పతంజలులు తయారయ్యారు. పోనీ, మనము అష్టసిద్ధులు సాధించామే అనుకుందాం. దానివలన ప్రయోజన మేముంది, అహంకారము పెరిగి అధమస్థాయికి చేరడం తప్ప. మనము ఎన్నో ఉదాహరణలు చూశాము. వసిష్ఠులవారితో పోటీపడిన విశ్వమిత్రుడే దీనికి ఒక గొప్ప ఉదాహరణ.

ఈ సందర్భములో మనము శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస చెప్పిన విషయమును గుర్తు చేసుకోవాలి. వారివద్దకు ఒక సాధువు వచ్చి, “నేను ఈ గంగా నదిమీద నడవగలను. మీరు నడవగలరా?” అని సవాలు విసురుతాడు. దానికి శ్రీరామకృష్ణులు, “నాయనా! నీకు ఈ విద్యను సాధించడానికి ఎన్ని సంవత్సరాలు పట్టింది?” అని అడుగగా దానికి ఆ సాధువు 30 సంవత్సరాలు పట్టిందన్నాడు. “అయ్యో, ఎంతకాలము వృథా చేశావు నాయనా! పడవవానికి పావలా ఇస్తే ఈ ఒడ్డునుండి ఆ ఒడ్డుకు తీసుకొని వెళతాడు కదా!” అని చెప్పి పరమాత్మ దర్శనానికి ప్రయత్నించాలే తప్ప అష్ట సిద్ధుల సాధనకోసం సమయాన్ని వృథా చేయకూడదని హితబోధ చేసి పంపారు. “అష్ట సిద్ధుల సాధనెందులకు? అది వట్టి భ్రమలతో కట్టివేయునుగా” అని మన స్వామి ఏనాడో చెప్పారు.

‘మనసొకింత ఇచ్చి మరి సాయికడనున్న అందరాని ఫలము పొందుడయ్య’ స్వామి అడుగుతున్నది ఏమిటి? ‘మిమ్మల్ని భ్రమలతో, భయాలతో, లేనిపోని ఆశలతో

పరుగులు పెట్టిస్తూ పాతాళానికి తీసుకుపోతున్న మీ చంచల మనస్సుని నాకు ఇవ్వండి. నేను మీకు శాశ్వతమైన ఆనందాన్ని అందిస్తాను” అని ఎంతో దయతో చెబుతున్నారు. కానీ, మనము మాత్రం దీనికి భిన్నముగా కష్టపడి కొండలెక్కుతాము, వేలకు వేలు ఖర్చులు చేసి, దేవుడికే కల్యాణములు చేయిస్తాము!! అర్థం తెలియక పోయినా నోరు తిరగని స్తోత్రాలు రోజూ వల్లవేస్తాము. ఉపవాసముల పేరుతో దేహాన్ని శుష్కింపజేసుకుంటాము. ఇవన్నీకూడ మనము ఇతరులు ఏమి చెబితే అది చేసుకుంటూ పోతాము. మన ఈ అవస్థలు గమనించే శ్రీ సత్యసాయి ఇన్ని గందరగోళాలకు గురిచేస్తున్న మీ మనస్సు ఒక్కదానిని నాకు ఇవ్వండి, చాలు. మీకంతా ఆనందమయమే అని ఎంత భరోసా ఇస్తున్నారు! లోతుగా ఆలోచిస్తే దీని అంతరార్థమేమిటి? సంపూర్ణ శరణాగతియే మనకు గతి, అదే సద్గతి అని అర్థమవుతోంది. భగవంతుడు మనకొరకు మనవద్దకు వచ్చి ఇంత వివరంగా చెబుతున్నా మనలో మార్పు తెచ్చుకోకపోతే మన జన్మ వృథాయే కదా! భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయిబాబావారి దివ్య పాదపద్మములను ఆశ్రయించి, శరణాగతి తత్వాన్ని అలవరచుకోవడమే మన సాధనా లక్ష్యం! అదే మన గమ్యం!

సన్మానించాలని ఉంది, మిమ్ము సన్మానించాలని ఉంది
పృథ్విపోతేజఃవాయురాకాశ నిబిడీకృత సాయిరామ

ధనమూల మిదం జగత్ అనుకుంటే

ఆ అర్థమే వ్యర్థమన్నారు

సవరత్నార్చన చేద్దామంటే

ఆ రత్నగర్భను నేనన్నారు

అక్షరమాలలు వేద్దామంటే

వేదాక్షర కుక్షి నేనన్నారు

పుష్పపూజలే చేద్దామంటే

సుతిమెత్తని పూవుని నేనన్నారు

నా చిత్తమును మీ చరణాలచెంత పెడతానంటే

అదే అదే కావాలన్నారు ✧

సాయికళామతల్లికి నీరాజనం

చంద్రమౌళి రమాదేవి

‘కళ’ అనే పదాన్ని మనము చాలాసార్లు ప్రయోగిస్తూంటాము. ఆమె ముఖంలో ఎంత కళ (తేజస్సు) ఉంది! ఇల్లు-వాకిలి కళకళలాడుతూ ఉండాలి (శుభ్రంగా) వగైరా. ఇంతేకాదు. చాలా పనులను కూడా ‘కళ’గా వ్యవహరిస్తాము. వంట చేయడం ఒక కళ. అందంగా ఇల్లు సర్దుకోవడం ఒక కళ. పిల్లలని ఆకట్టుకునేలా పాఠం చెప్పడం ఒక కళ. ఎదుటివారి మనసు నొప్పించకుండా మన మాట ఒప్పించడం అంటే మాట్లాడే కళ తెలిసినట్లే కదా! ఇవిగాక, లలితకళలు - సంగీతం, సాహిత్యం, గానం, నృత్యం, చిత్రలేఖనం,

అభినయం, బొమ్మలు చేయడం, వక్తృత్వం మున్నగు కళలని అందరం ఆదరిస్తాం కదా!

జీవించడం కూడా ఒక కళ అంటారు, స్వామి. అంతేకదా! ‘జీవించడం అనే కళ’ అన్ని కళలలో శ్రేష్ఠమైనది. ఇలాంటివి వింటే, సహజంగానే మనసులోనుండి ఒక ప్రశ్న తొంగిచూస్తుంది కదా. అసలు కళ అంటే ఏమిటి? శాస్త్రీయ దృక్పథంలో గాకుండా మామూలు మాటలలో మనం ఇలా అనవచ్చేమో కదా, “మన మనసుని ఆహ్లాదపరిచేది, తృప్తినిచ్చేది, ఎదుటివారికి నిర్మలమైన ఆనందాన్నిచ్చేది కళ” ముంగిట్లో అందంగా ముగ్గు వేస్తే వేసిన మనం, చూసిన ఇతరులు ఆనందపడ్డారు కదా. రుచికరమైన వంట చేస్తే తిన్నవారికి సంతోషం, అది చూసి చేసినవారికి సంతృప్తి. ఇలాగే ఇతర లలితకళల విషయంలో కూడా చెప్పవచ్చు.

ఇక జీవించే కళ విషయం కొంచెం చెప్పుకుని ఆపై తిరిగి కళాక్షేత్రంలో అడుగిడదాం. మన జీవన విధానం, మన జన్మకి సార్థకతని చేకూరుస్తూ, మనకి తృప్తి ఆనందాలనిస్తూ, ఇతరులకి ప్రేరణాత్మకంగా అనిపిస్తూ, ‘మనిషి అంటే ఇలా బ్రతకాలి’ అని అన్పించేలా ఉంటే మనకి ‘జీవించే కళ’ క్షుణ్ణంగా తెలిసినట్లే సుమా! ముళ్ళ మధ్యనున్న గులాబీని అలవోకగా అందుకొని, ముళ్ళ వాడితనాన్ని నెమరేసుకోకుండా, గులాబీ అందాలనే ఆస్వాదించే దృష్టి జీవించే కళకి ఆధారం కదా!

ఈ కళలన్నింటికీ మూలం మన ప్రియమైన సాయి సరస్వతియే కదా! మనం ఆరాధించే దేవీ దేవతలు సృత్య గానాలని ఆస్వాదించేవారే కదా! శారదాంబ చేతిలోని వీణ, వేణుగానలోలుని మోహన మురళి, పరమ శివుని డమరుకం, మాధవుని చేతిలోని శంఖం ఇదే సూచిస్తున్నాయి కదా! ఇంతేనా? నటరాజుగా, అర్థ నారీశ్వరునిగా రుద్రుని సృత్యం, శివపార్వతుల నాట్యం ఆ కళయందు వారికి గల మక్కువని వెల్లడిస్తున్నాయి కదా!

ఈ విషయంలో కలియుగ ప్రత్యక్ష దైవమైన మన ప్రియతమ ప్రభువుగురించి ప్రత్యేకంగా వివరించ నవసరం లేదనుకుంటాను. అవతరించక పూర్వమే ఇంట్లోని సంగీత వాద్య పరికరాలు వాటంతట అవే మ్రోగేవట! బాల్యంలోనే, ఋష్యేంద్రమణి (ఆహ్వానించిన కార్యక్రమానికి) రాలేకపోతే ఆమె స్థానంలో స్త్రీగా అలంకరించుకుని బాల 'సత్యం' చేసిన అద్భుత సృత్యం చూపరులను ఎంతగానో ఆకట్టుకున్నది కదా! స్వామివారు స్వయంగా గేయాలు రచించి, తోటి బాలురకి నేర్పించి, తాముకూడా కలసి పాడేవారు. ఆపై భజనలు పాడడంలో భక్తులకి, విద్యార్థులకి తగు సూచనలివ్వడం, విద్యార్థుల సాంస్కృతిక కార్యక్రమాల వేళలో వారి మేకప్, దుస్తుల విషయంలోకూడా ఆ దివ్యదర్శకుడు శ్రద్ధగా పర్యవేక్షించడం మనకు తెలిసినదే!

ఆ నటరాజు, ఆ సామగాన ప్రియుని సమక్షంలో వారి దివ్య సన్నిధిలో ఎందరెందరో కళాతపస్వినులు తమ కళా ప్రదర్శనతో భక్తి నీరాజనాలు అర్పించి ఆ కళామతల్లి, ఆ సాయిసరస్వతి అపార కృపాకటాక్షానికి పాత్రులైనారు. అత్యద్భుతమైన, చిరస్మరణీయమైన అనుభవాలని, అనుభూతులని తమ స్మృతిపథంలో పదిలంగా దాచుకున్నారు. వారి జీవిత చరిత్రలో సువర్ణాక్షరాలతో లిఖించబడిన ఆ సంఘటనలని, వారి స్పందనని కొంచెం పుటలు తిరగేసి మనం కూడా చూద్దామా.

1951వ సంవత్సరంలో స్వామివారు వెంకటగిరి ఆస్థానానికి వేంచేసిన సందర్భంలో సుప్రసిద్ధ సంగీత విద్వాంసురాలు బెంగళూరు నాగరత్నమ్మగారుకూడా అక్కడికి చేరుకున్నారు. కారణం? రామ భక్తుడైన త్యాగరాజు ఆమెకి కలలో కనిపించి బాబావారి దర్శనం

చేసుకొమ్మని చెప్పారట! స్వామిని దర్శించగానే ఆమె 'కనుగొంటిని శ్రీరామా' అనే కీర్తన పాడారు. ఆమె భగవాన్ బాబావారిని తనతో శ్రుతి కలిపి పాడవలసిందిగా ప్రార్థించారు. వారిద్దరూ కలసి వాడుకలో లేని కొన్ని అరుదైన త్యాగరాజ కృతులను గానం చేశారు. సాక్షాత్ దైవంతో కూడి గానమాలపించిన 80 సంవత్సరాల ఆ గాయనీమణి కోరిన వరం ఏమిటి? 'అనాయాస మరణం'. స్వామివారి అనుగ్రహంతో తరువాత కొద్ది కాలంలోనే ఆమె ప్రశాంతంగా కన్నుమూశారు.

విశ్వవిఖ్యాతి గాంచిన గాయనీమణి శ్రీమతి ఎమ్.ఎస్. సుబ్బలక్ష్మిగారు. బాల్యం నుండే దైవ భక్తిలో లీనమై తమ భక్తిని 'నాదోపాసన'తో పరమాత్ముకి అర్పించారు. ఆమె 'మీరాబాయి' చిత్రంలో నటించినది మొదలు చివరి క్షణం వరకు కేవలం భక్తిరసపూర్ణగానమే చేశారు. తద్వారా లభించే ఆదాయం పలు స్వచ్ఛంద సేవాసంస్థలకి విరాళంగా అందజేసి తాము మాత్రం నిరాడంబరంగా సాధు జీవితం గడిపారు.

1975వ సంవత్సరంలో ప్రథమంగా, ఆపై పలుమార్లు శ్రీమతి సుబ్బలక్ష్మి, శ్రీ సదాశివం దంపతులు ప్రశాంతి నిలయం, బృందావనం, సుందరం (చెన్నై)లో స్వామివారిని దర్శించుకుని వారి సన్నిధిలో కచేరీలు చేశారు. స్వామి భజనలు సుబ్బలక్ష్మిగారు తమ గాత్రంతో రికార్డు చేశారు. స్వామి స్వయంగా రచించిన 'సాయిరామ చిలుక' అనే పాటని తమ స్వరంలో రికార్డు చేశారు.

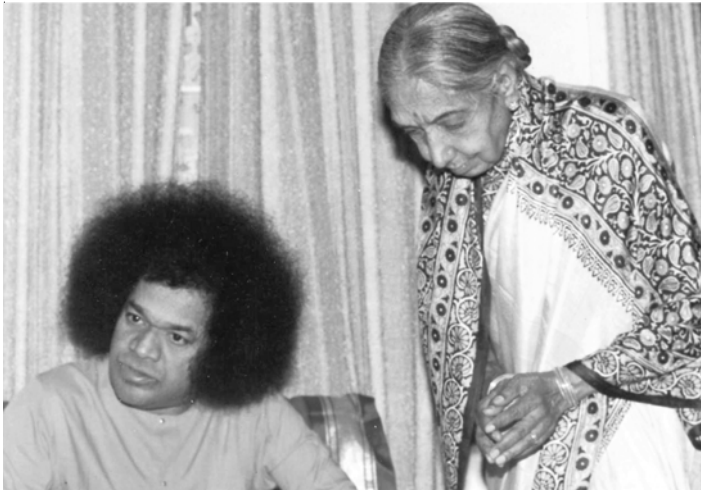
సుబ్బలక్ష్మిగారిని 'మీరు స్వామి భక్తులెలా అయ్యారు?' అని ఒకరు ప్రశ్నించగా వారి స్పందన ఈవిధంగా ఉంది: "అనేకమంది స్వామియొక్క మహిమలగురించి, భక్తులను వారు కష్టాలనుండి కాపాడడంగురించి గొప్పగా వర్ణిస్తూంటారు. కానీ, నాకు అన్నింటికంటే అద్భుత మనిపించింది ఏమిటంటే, వారి ప్రేమార్ద్రదృష్టి మనపై ప్రసరించినప్పుడు తద్వారా మనకి లభించే శాంతి వర్ణనాతీతమైనది.... ప్రత్యక్షంగా కృష్ణ పరమాత్మయే ఈ కలియుగంలో ధర్మసంస్థాపనార్థం అవతరించారని నాకనిపిస్తుంది. కారుణ్యమూర్తి అయిన స్వామి అవతార కాలంలోనే మనం జీవిస్తున్నాము. మనది నిజంగా ఎంత అదృష్టం!"

శిరిడీ సాయి, పర్తిసాయి ఇద్దరు అవతారమూర్తులను ప్రత్యక్షంగా దర్శించి సేవించగలిగిన మహద్భాగ్యం పొందినవారిలో పెద్దబొట్టమ్మ, పాండురంగ దీక్షిత్ మాతృమూర్తిగార్ల పేర్లను చెబుతుంటారు కదా! అటువంటి ధన్యజీవులలో లిస్టులో తన పేరునుకూడా నమోదు చేయించుకునే అదృష్టం, తన శ్రావ్యమైన గానంతో వేలాది శ్రోతల హృదయాలలో స్థానమేర్పర్చుకొన్న ‘గానహీర’ (గానరత్నం) శ్రీమతి హీరాబాయి బరోదేకర్ కి లభించింది. ఆమె బాల్యంలో ఆమె సోదరి కమలకి ఒకసారి తీవ్రంగా జ్వరం వచ్చి పరిస్థితి విషమించి, డాక్టర్లు పెదవి విరిచారు. అప్పుడు చివరి ప్రయత్నంగా ఎవరో చెప్పగా వారి కుటుంబం శిరిడీకి చేరుకుంది. వారిని చూడగానే శిరిడీ సాయినాథుడు, “ఈ బిడ్డకి ఇప్పుడే మరణం రాదు, ఈ బిడ్డ మరణించదు” అని అభయమిచ్చి, ఆ పాప నుదుటిపై తమ దివ్యహస్తంతో విభూతి పెట్టారు. త్వరలోనే ఆ పాప కోలుకుంది.

చాలా సంవత్సరాల తరువాత అప్పటి మహారాష్ట్ర మంత్రి, స్వామి భక్తులైన పి.కె. సావంత్ గారి ఆహ్వానంపై (స్వామివారి శుభాగమన సందర్భంగా) ముంబైలోని ‘గ్లాస్ హిల్స్ ప్యాలెస్’కి బరోదేకర్ సోదరీమణులు చేరుకున్నారు. వారిని ఎవరో పరిచయం చేయబోగా ఆమె స్వామి, “మీరు నా బిడ్డలే” అంటూ శిరిడీ వృత్తాంతం

తెలియజేశారు. హీరాబాయి మనసులో స్వామియెడ భక్తి శ్రద్ధలు జాగృతమైనాయి. తదుపరి ఒకసారి స్ఫటికమాల స్పృశించి హీరాబాయి కిచ్చి స్వామి ఇలా అన్నారు, “నీ మనస్సు స్ఫటికంలాంటిది. ఈ మాలతో నామజపం చేస్తూ ఉండు. నీ గానమే నీకు సిద్ధి. అందువలన నీవు గానమనే తపస్సు చేస్తూ ఉంటే, అదే నిన్ను ప్రభువు సాన్నిధ్యంలోకి చేరుస్తుంది.”

నిజమే కదా! గానమనే తపస్సుతో, నిరంతర సాధనతో ఆ దేవదేవుడు ప్రసన్నుడవుతాడు. అందులో ఇసుమంతైనా సందేహానికి తావే లేదు. హీరాబాయిగారికి కలిగిన ఒక అపూర్వ అనుభవం ఒక నిదర్శనంగా క్లుప్తంగా చూద్దాం. ఒకసారి వారికి రెండు ఆహ్వానాలు వచ్చాయి. ఒకటి రాష్ట్రపతి భవన్ నుండి, రెండవది ప్రశాంతి నిలయం నుండి. ఆమె ఎక్కడికి వెళ్ళి ఉంటారు? ప్రశ్నకి తావే లేదు కదా! ఆమె పుట్టపర్తికి వచ్చి స్వామి సన్నిధిలో కచేరీ చేశారు. ఆమె తిరిగి వెళ్ళిన తరువాత ఆమె పేరున పోస్టులో ఒక చెక్కు రాష్ట్రపతి భవన్ నుండి వచ్చింది. “నేను ఆ కార్యక్రమంలో పాల్గొనలేదు కదా” అంటూ ఆమె ఆ సంబంధిత వ్యక్తికి ఫోన్ చేయగా అటువైపునుండి ఆశ్చర్యంగా వినిపించిన పలుకులు, “అదేమిటి, అలా అంటారు! మీరు స్వయంగా వచ్చి ఎంతో అద్భుతంగా పాడారు కదా!”

భగవాన్ సన్నిధిలో శ్రీమతి హీరాబాయి బరోదేకర్

నాదబ్రహ్మ, సామగానప్రియకరులు అయిన స్వామివారే స్వయంగా పాడుతూ ఉండగా విని తరించిన భక్తుల భాగ్యము నేమని కొనియాడగలం! స్వామివారి పరమ భక్తురాలైన శ్రీమతి విజయమ్మగారి వివాహ సందర్భంలో సాయమాత మూడు గంటల పాటు భజనలు, కీర్తనలు పాడారట. ‘మహా గణపతే’తో ప్రారంభించి కీర్తనలు పాడుతూ ఆఖరులో ‘నగుమోము గనలేని’లో ‘జగమేలే పరమాత్మా యెవరితో మొరలిడుదూ’ అని సంగతులతో చిట్టస్వరములతో పాడుతుంటే, భావోద్వేగంతో అందరి కళ్ళనుండి కన్నీళ్ళు ధారాపాతంగా కారిపోయాయట.

(సశేషం)

సేవలలో ఆంతర్యం

డా॥ కొమ్మారెడ్డి భాస్కరరావు

భగవాన్ బాబావారి 60వ జన్మదినోత్సవ వేడుకలకు కొన్ని నెలల ముందు మాట. సాక్షాత్తు దేవదేవుడు అవతరించి మానవాళి అంతటికీ ప్రేమను పంచుతున్న శుభవేళ ఉడుతాభక్తిగా ఏదైనా ఒక చిన్ని సేవను స్వామి దయతో చేయాలని మనసులో సంకల్పం కలిగింది. శ్రీవారి చిరకాల భక్తులు శ్రీ కారుణ్యానందగారిని సంప్రదించి, ఇరువురం కలసి కొడైకెనాల్‌లో విడిది చేసియున్న శ్రీవారి చరణాల చెంత వ్రాలినాము. దయతో సామీప్య దర్శన భాగ్యం ఇచ్చినప్పుడు, “స్వామీ, శ్రీవారి 60వ జన్మదినోత్సవ వేడుకలకు రాబోయే అసంఖ్యాక భక్త జనానీకానికి స్వామి దయవలన ఆంధ్రప్రదేశ్ శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థల తరపున ప్రేమతో ప్రసాదాన్ని (అన్నసంతర్పణ) అందించాలని ఆశిస్తున్నాము. దీనికి శ్రీవారి అనుమతికై, ఆశీస్సులకై అర్థిస్తున్నాము” అంటూ స్వామి పాదాలపై మ్రోకరిల్లాము.

“పుట్టుపండుగకు లక్షలాది భక్తులు వస్తారు. మీరు అంతమందికి పెట్టగలరా? ఆలోచించుకోండి” అన్నారు స్వామి. ఏమి చేయాలో తోచలేదు. ఒక్క క్షణం మనస్సులో స్వామివారిని ప్రార్థించుకొని, “స్వామీ! మేము

చేస్తున్నామన్న భావన మాలో ఉంటే పదిమందికి కూడా పెట్టలేము. కానీ, స్వామీ మాద్వారా జరిపిస్తారన్న పరిపూర్ణ విశ్వాసం మాకున్నది స్వామీ” అన్నాను ప్రార్థనాపూర్వకంగా.

“బాగా చెప్పావు బంగారూ, అలా అనుకుంటే ఎంతటి కార్యమైనా అవలీలగా చేయగలరు. తప్పక చేయండి” అంటూ స్వామి ఆశీస్సు లందించారు.

ప్రణాళికలు సిద్ధం చేసుకొన్నాం. జన్మదిన వేడుకలు సమీపిస్తున్న తరుణంలో ఏర్పాట్లు పూర్తి చేసుకున్నాం. అందరం కలసి సమష్టిగా ఐకమత్యంతో సేవలలో పాల్గొన్నాం. మధ్యమధ్యలో శ్రీవారి ఆదేశాలు మాకు అందుతూనే ఉన్నాయి. “ఎంతమంది వచ్చినా ‘లేదు, కాదు’ అనకూడదు. ‘సమయం అయిపోయింది’ అని వచ్చిన భక్తులను వెళ్ళిపొమ్మనకూడదు” ఇలా ఆదేశాలు జారీచేస్తూనే ఉన్నారు. మేము ప్రతిదీ తు.చ. తప్పకుండా పాటిస్తూ ఉదయం 7 గంటలనుండి రాత్రి 10 గంటలవరకు టిఫిన్, మధ్యాహ్న భోజనం, రాత్రి భోజనం, టీలు, కాఫీలు ప్రేమతో భక్తాళికి అందిస్తూనే ఉన్నాము.

అప్పటినుండి ప్రతి ఐదు సం॥ల కొకసారి శ్రీవారి జన్మదినోత్సవ వేడుకలలో ప్రేమతో వారం రోజుల ప్రసాద వితరణ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శ్రీ సత్యసాయి సేవాసంస్థలద్వారా చేసుకొనే భాగ్యం కలుగుతున్నది. ఇది శ్రీవారి అవ్యాజ కరుణకు నిదర్శనమే తప్ప మరొకటి కాదు.

ఈ క్రమంలో శ్రీవారినుండి నేర్చుకొన్న కొన్ని పాఠాలను అందరితో పంచుకోవాలన్న ఆకాంక్షతో కొన్ని సంఘటనలను మీ ముందు ఉంచుతున్నాను.

ఒకసారి సేవలు బాగానే చేస్తున్నామనుకుంటున్న తరుణంలో శ్రీవారినుండి రమ్మని కబురు వచ్చింది. వెంటనే శ్రీవారి నివాస మందిరానికి వెళ్ళి వారి ఎదుట చేతులు జోడించి నిలబడ్డాను. “ఏం భాస్కర్! ఎందుకు ఒకటే పూరీ ఇస్తున్నారు?” అని అడిగారు.

నేను తెల్లబోయాను. కానీ వారి దయవలన వెంటనే అర్థం చేసుకోగలిగాను. భక్తులకు ఫ్రైడ్ రైస్, కర్డ్ రైస్, స్వీటుతోబాటు రెండు పూరీలు కదా ఇవ్వమన్నది, ఒక్క పూరీ మాత్రమే ఎందుకిస్తున్నారు? ... ఇదీ వారి ప్రశ్న.

వెంటనే నేను స్వామి పాదాలపై పడి, “క్షమించండి స్వామీ, ఇకముందు ఇలాంటి పొరపాట్లు జరగకుండా చూసుకుంటాం” అన్నాను. కాసేపు మరికొన్ని విషయాలు మాట్లాడి పంపించారు. ఈ సంఘటన శ్రీవారి సర్వజ్ఞత్వంతోపాటు భక్తులపై సాయి భగవానునికి గల అపారమైన ప్రేమను వెల్లడి చేస్తుంది. సేవాదర్శ సభ్యులు వచ్చిన భక్తులను ఎంత ప్రేమతో, ఎంత జాగ్రత్తగా చూసుకోవాలో తెలియపరచినట్లయింది. నూతనంగా సంస్థలో ప్రవేశించిన సేవాదర్శ సభ్యులు, కార్యనిర్వాహక సభ్యులు కొన్ని పాఠాలు నేర్చుకొనవలసి ఉన్నది. నిజానికి పూరీల పంపిణీ చూసేది వేరే విభాగంవారు. శ్రీవారు పూరీగురించి అడగగానే, “స్వామీ, అది వేరేవాళ్ళు చూస్తారు. మీ ఆదేశాలు వారికి అందజేస్తాను” అని నేను తప్పించుకోవటానికి ప్రయత్నించి ఉంటే బహుశా శ్రీవారికి రుచించకపోయేదేమో! సేవాదర్శ సభ్యులందరూ సమష్టిగా, ఐకమత్యంతో పనిచేస్తూ, సమష్టి బాధ్యత వహించినప్పుడు మాత్రమే శ్రీవారి మన్ననలను పొందగలరని ఈ అనుభవంద్వారా నేర్చుకున్నాను.

ఏ సేవాకార్యక్రమములైనా, ఆ విషయానికొస్తే ఏ చిన్న పనైనా స్వామి దయవలననే చేయగలుగుతున్నామనుకుంటే, ఆచరిస్తున్న కర్మ ‘కర్మయోగము’గా మారి మనల్ని బంధవిముక్తుల్ని చేస్తుంది. ఈ భావన లేకుండా

చేసే పనులు, సేవలు అన్నీ కేవలం ‘కర్మాచరణ’గానే మిగిలిపోతాయి.

మరొక సంవత్సరం ప్రసాద వితరణ చాలా బాగా చేస్తున్నామనుకుంటున్న సమయంలో కార్యనిర్వాహకులను రమ్మని పిలుస్తూ స్వామివారి నుండి కబురు అందింది. 14 మంది రాష్ట్ర కార్య నిర్వాహక వర్గ సభ్యులం లోపలికి ప్రవేశించాం. కుశల ప్రశ్నలు వేసి, “సేవలు ఎలా జరుగుతున్నాయి?” అని ప్రశ్నించారు, స్వామి. “స్వామి దయవలన చక్కగా జరుగుతున్నాయి. కానీ, శ్రీవారు అక్కడికి రాలేదని చిన్న అసంతృప్తి ఉన్నది స్వామీ” అని ఒకరు అనగానే, “బంగారూ! నేను అక్కడే ఉన్నాను. ఏదో భక్తులందరూ, అతిథులందరూ వచ్చారని ఇక్కడ ఉన్నట్లు కనిపించినా నేను స్వయంగా అక్కడ మీ మధ్య ఉండి సేవలను పర్యవేక్షిస్తున్నాను” అన్నారు స్వామి. మా సందేహం తీరుస్తున్నట్లుగా, రెండు రోజుల ముందు భక్తులకు వడ్డించగా మిగిలిపోయిన పదార్థాలను మేము చిత్రావతితో పడేసిన వివరాలను పూసగ్రుచ్చినట్లు స్వామి చెపుతూంటే అందరం ఆశ్చర్యపోయి సిగ్గుతో తలలు దించుకున్నాము. మేము చేసిన పొరపాటుని మన్నిస్తున్నట్లుగా, “అవునులే, భూదేవికూడా తినాలి కదా” అని శ్రీవారు నవ్వుతూ అనగానే అందరం ఊపిరి పీల్చుకున్నాం. ఆహారం వృథా చేయకూడదనే పాఠం నేర్పడంతోపాటు వారికన్నీ తెలుసనే సత్యాన్ని మరోసారి ప్రకటించినట్లయింది. శ్రీవారు సృష్టిలో అణువణువునా కణకణమునా ఉన్నారని తేటతెల్లం చేసినట్లయింది.

ఏ సేవ చేసినా పవిత్రమైన హృదయం (హ్యూరిటీ)తో అందరూ కలసి ఐకమత్యం (యూనిటీ)తో చేసినప్పుడు మాత్రమే దివ్యత్వం (డివినిటీ)ని అనుభవించవచ్చునని చెపుతూ స్వామివారు తరచుగా ప్రస్తావించే ‘యూనిటీ-హ్యూరిటీ-డివినిటీ’ ప్రతి సేవాదర్శ సభ్యునికి తారకమంత్రం కావాలి. సేవలు ప్రేమతో చేయాలి. “గ్రామసేవలకు వెళ్ళినప్పుడు చీరలు, ధోవతులు గ్రామస్తులపై విసరకండి. ప్రేమగా మాట్లాడండి. స్వామి ప్రసాదమని చెప్పి వారికి ప్రేమతో ఇవ్వండి. స్వామి ప్రసాదమన్న భావనతో అందించినప్పుడు సేవాదర్శ సభ్యులకు,

స్వామి ప్రసాదమేనన్న భావనతో స్వీకరించినప్పుడు గ్రామస్తులకు నిజమైన ప్రయోజనం లభిస్తుంది” అని భగవాన్ తెలియపరచారు.

ఒకసారి ఒక మెడికల్ క్యాంపులో చాలామంది డాక్టర్లు ఉదయం నుండి సాయంత్రం వరకు సేవలందించారు. క్యాంపు ముగిసిన తరువాత అన్ని సామాన్లు, మెడికల్ కిట్లు సర్దుకొని తిరుగు ప్రయాణమవుతున్న సమయంలో ఒక వృద్ధుడు వైద్య సహాయార్థం అక్కడికి వచ్చాడు. ఒక డాక్టరు వెంటనే తాను ప్యాక్ చేసుకున్న వైద్య పరికరాలను అన్నీ బయటికి తీసి, ప్రేమతో ఆ వృద్ధునికి పరీక్షలు జరిపి చికిత్స చేయడం జరిగింది. మరుసటి దినం దర్శనం సమయంలో స్వామి నేరుగా ఆ డాక్టరువద్దకు వచ్చి, “ఉదయంనుండి సాయంకాలంవరకు ఎందరికో మీరు

వైద్యసేవలందించి, అన్ని సామాన్లు సర్దుకొని తిరుగు ప్రయాణమైన సమయంలో వచ్చిన ఒక వృద్ధ పేషంట్కు అందరూ నిరాకరించగా నువ్వు మాత్రం అన్నీ అమర్చుకుని ప్రేమతో చికిత్స చేసినావు చూడు, ఆ ప్రేమనే స్వామి అంటే” అంటూ ఆశీర్వాదించారు.

ప్రతి సేవను స్వామి దయవల్లనే చేయగలుగుతున్నామని, స్వామివారే మనద్వారా చేయిస్తున్నారని ప్రేమతో, నిస్వార్థ భావనతో అందించిన సేవలే నిజమైన సేవలు.

చిత్తశుద్ధిని చేకూర్చు సేవకొరకు

జీవితము నంకితముజేసి చెలగు నరుడ!

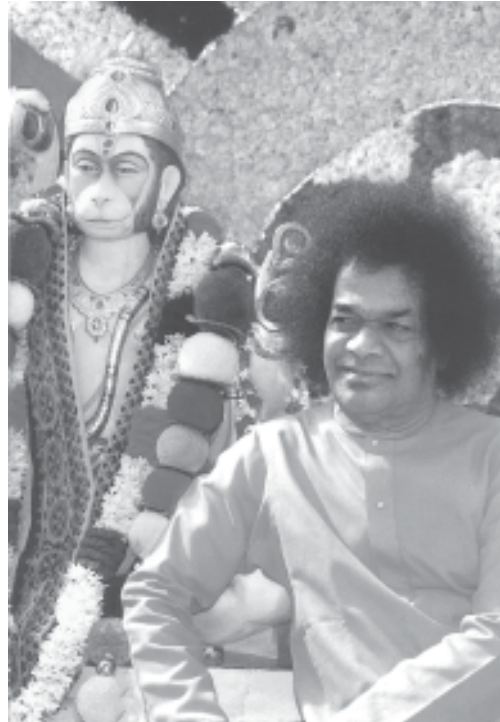
పరుల కొసగుచు నీ శక్తి బలము తుదకు

చివరి శ్వాసను వీడుమా సేవలోన ❖

నామ జప సార్థకత

హనుమంతుడు శాంతుడు, గుణవంతుడు, బలవంతుడు. అతడు అహర్నిశలు రామనామం జపిస్తూ ఉండటం చూసిన శ్రీరాముడు ఒక పర్యాయము, “హనుమా! నీవు నన్నేరీతిగా ధ్యానిస్తున్నావు?” అని అడిగేడు. దానికి “స్వామీ, దేహరీతిగా నేను నీ దాసుడను. మనో రీతిగా నేను నీ అంశమును. ఆత్మరీతిగా నీవే నేను, నేనే నీవు” అన్నాడు. నామ జప సాధన ఫలించాలంటే అటువంటి దైవీ గుణ సంపద, దైవంలో అంతటి దృఢ విశ్వాసం ఉండాలి. నామం పెదవులకు మాత్రమే పరిమితం కాకూడదు; హృదయస్థం కావాలి. తద్వారా అనుభవైకవేద్యమైన ఆనందం పొందాలి. అదీ నామ జప సాధన సార్థకత.

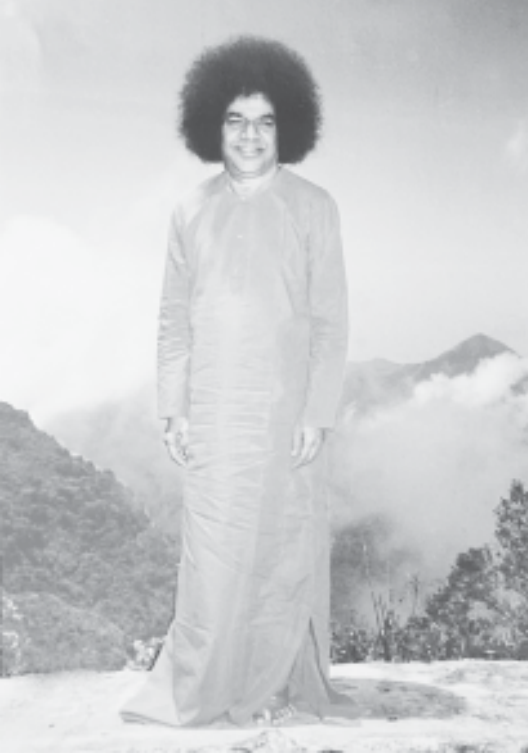
- బాబా

జ్ఞాపకాల పందిరి

(ధారావాహిక - 52వ భాగం)

ప్రొ॥ కామరాజు అనిల్ కుమార్

భారతీయ భాషలు ఏవీ వాళ్ళకు రావు. ఇంగ్లీషు రాదు. అసలు వాళ్లు ఈ దేశానికి వచ్చింది లేదు; బాబావారు అక్కడికి భౌతికంగా వెళ్ళిందీ లేదు. ఇక్కడినుండి దూరం చూద్దామా అంటే వేలాది మైళ్ళు. అవే లాటిన్ అమెరికా లేక, దక్షిణ అమెరికా దేశాలు. వారి భాష స్పానిష్. అయితే, ప్రతి దేశంలో మనకు అనుకూలంగా, వారికి అర్థమయ్యేలా ఇంగ్లీషు భాషనుండి స్పానిష్ భాషలోకి తర్జుమా చేయడానికి అనువాదకులున్నారు.

వెనిజులా, డొమినికన్ రిపబ్లిక్, కొలంబియా, పెరూ, ఈక్వెడార్, ఎల్సాల్వాడార్, గొతమాలా వంటి లాటిన్ అమెరికా దేశాలలో కూడా మన సాయి సంస్థలు బాగా విస్తరించి ఉన్నాయి. కొండలపైన ఇళ్ళు, అస్థిర ప్రభుత్వం ఉన్న వెనిజులాలో ఒక చిన్న సత్యసాయి మందిరం నిర్మించుకున్నారు. ఇది నిజమా అనిపించేలా అక్కడ ఉచ్చైస్వరంతో, స్పష్టంగా వేదమంత్రోచ్ఛారణ చేస్తారు. చాలా దీక్షతో అభ్యాసం చేస్తారు. అక్కడ వేదాధ్యయనంపై వర్క్ షాపు కూడా నిర్వహించారు.

డొమినికన్ రిపబ్లిక్లోనైతే ఆ దేశంలోని గొప్పగొప్ప సంగీత కళాకారులనేకులు సాయి భక్తులే! వారంతా వచ్చి ప్రశాంతి నిలయంలో సంగీత కార్యక్రమాన్ని నిర్వహించారు కూడా. మరో విశేషమేమంటే, డొమినికన్ రిపబ్లిక్ దేశంలోని బాబా భక్తులలో ఉన్నత స్థాయివారు అనేకులున్నారు. వాళ్ళు నన్ను నేరుగా విమానంనంచి ఒక ప్రధాన మంత్రిని తీసుకెళ్ళినట్లు తీసుకెళ్ళి కారెక్కించారు. “ఇదంతా నీ దయే కదా స్వామీ” అనుకొని మనసులో స్వామికి నమస్కరించుకున్నాను. అక్కడ ఒక సాధనా శిబిరం ఏర్పాటు చేశారు.

ఇక్కడ మొహమాటం లేకుండా ఒక మాట చెప్పేయాలి. నా స్వభావం అంతే మరి. మనసులో ఏదీ దాగదు. దక్షిణ అమెరికా సాయిసంస్థల అధ్యక్షులు జాన్ బేనర్గారు. ప్రతి సంవత్సరం ఆరు నెలలు ప్రశాంతి నిలయంలోనూ, ఆరు నెలలు వారి స్వదేశం ఎల్సాల్వాడార్లోనూ గడప వలసిందిగా స్వామి ఆయనను ఆదేశించారట. ఆ ప్రకారమే ఉంటున్నారాయన ఈనాటికీ. “సాయి భగవానుని మహాభినిష్క్రమణానంతరం కూడా మీరు ఈ నియమాన్ని

పాటిస్తున్నారా?” అని నేను ఆశ్చర్యంగా అడిగాను. చెంప ఛెక్కుమనిపించినట్లు వచ్చింది వారి సమాధానం: “స్వామి తమ అవతారం చాలించారుకానీ, వారు తమ ఆజ్ఞను మార్చలేదు కదా. కాబట్టి, నా నియమాన్ని నేను మార్చలేను కదా! వారి ఆదేశాన్ని జీవితాంతం పాటిస్తాను” అన్నారు.

ఈ దేశంలో పుట్టి ఈ రాష్ట్రంవారమైయుండి స్వామి మహాభినిష్క్రమణానంతరం మూటామల్లె సర్దుకున్నవారిని ఏమనుకోవాలో అనిపించింది. స్వామి సశరీరులై ఉన్నప్పుడు దర్శనం లైన్లలో ముందుముందుకు చొచ్చుకువచ్చి వారి పలకరింపులకు నోచుకొని, వారి మహాభినిష్క్రమణ అనంతరం బిచాణా ఎత్తివేసినవారిని ఏమనుకోవాలో అర్థం కాదు. అయితే, బేనర్గారితో స్వామి ప్రతి రోజు సంభాషించింది లేదు. స్వామిని ఆయన ఆధ్యాత్మిక స్థాయిలో భావిస్తే, మనం భౌతిక స్థాయిలో భావిస్తున్నామన్నమాట. బేనర్గారు మరో మాట చెప్పారు: “నా కన్ను ఒకటి ఆపరేషన్ కి సిద్ధంగా ఉంది. కానీ, స్వామి వద్దన్నారు. కాబట్టి అలాగే కాలక్షేపం చేస్తున్నాను.”

ఎంత భక్తి! ఎంత విశ్వాసం! ఆశ్చర్యంగా లేదా? నేను బేనర్గారిని గమనించాను. భోజన సమయంలో, చివరికి కాఫీ, టిఫిన్ లకు ముందైనా “బ్రహ్మర్పణం బ్రహ్మ హవిః...” అని ప్రార్థిస్తారు. అది చూసి నాకు చాలా సిగ్గేరింది, అవమానమనిపించింది. ఎందుకంటే, నేను ఆప్రకారం చేయడం లేదు. నాపై నాకు ‘ఛీ’ అనిపించి ఆ క్షణం నుండి నేనుకూడా మొదలెట్టేను.

నిజంగా మనం విదేశీ భక్తులనుండి నేర్చుకోవల్సింది ఎంతో ఉంది. లాటిన్ అమెరికాలో నా పర్యటన విజయవంతం కావడానికి గల మరో రహస్యం మీకు చెప్పేయాల్సిందే! పుట్టపర్తిలో స్థిరపడిన ఇద్దరు లాటిన్ అమెరికావారు నాకు సుపరిచితులు. ఒకరు కొలంబియా దేశస్థుడైన ‘రూబెన్’. ఈయన కుమారుడే ‘దారియో’, తెల్లని పొడుగాటి పిల్లవాడు, స్వామి చైర్ దగ్గర కూర్చునేవాడు, మన సంగీత కళాశాల పూర్వ విద్యార్థి కూడా. ‘రూబెన్’ సంగీత విద్వాంసుడు. స్పానిష్ ఆయన మాతృభాష. మరొకాయన ‘మిగేల్’. ఈయన స్పెయిన్ దేశస్థుడు. మాట్లాడేది స్పానిష్. వీరిద్దరినీ అర్థించాను, “నాకు కొద్దిగా

స్పానిష్ నేర్పండి. ఒకటి రెండు పేజీలకు మించకుండా స్పానిష్ భాషలో కొన్ని వాక్యాలు చెప్పండి. ఉచ్చారణ దోషం లేకుండా ఉండడానికి నేను తెలుగులో ఆ స్పానిష్ వాక్యాలు వ్రాసుకొని మీ ముందు ప్రాక్టీసు చేస్తాను. ఇక లాటిన్ అమెరికాలో ప్రసంగాలు దంచేస్తాను” అని చెప్పేను.

ఆప్రకారంగా ఏడో ఎనిమిదో సంక్షిప్త స్పానిష్ ఉపన్యాసాలకి సిద్ధమయ్యాను. రూబెన్, మిగేల్ మా ఇంటికి ప్రతి రోజు వచ్చి మధ్యాహ్నం అరగంట గడిపి భజనకి వెళ్ళేవారు. ‘బలే బలే బాగుంది, ఉచ్చారణ చాలా బాగుంది’ అంటూ నన్ను ప్రోత్సహించారు. ఇక చూడండి, లాటిన్ అమెరికాలో నా స్పానిష్ ప్రసంగాలు వివాల్సిందే. వేరే దేశస్థుడు, ప్రశాంతి నిలయంవాడు ఇక్కడికి వచ్చి స్పానిష్ కొద్దిగానైనా మాట్లాడుతున్నాడు కదా అని చివర్లో చప్పట్లు చరచి నిలబడి అభినందించేవారు. ‘ఓలా కొమొస్తా?’ (ఎలా ఉన్నారు?), ‘గ్రాసియస్’ (ధన్యవాదాలు), ‘ఆడియోస్’ (వీడ్కోలు)... ఇలా కొన్నింటిని నేర్చుకున్నాను. ఇంకేముంది! ఎక్కడికి వెళ్ళినా చిరునవ్వుల చిందులు, విందులు!

కొలంబియాలో 500 మంది వైద్యులు వైద్య శిబిరాలను నిర్వహిస్తారు. వైద్యుల సభ, బహిరంగ సభ విడివిడిగా నిర్వహింపబడినవి. ‘బొగోటా’ (కొలంబియా)లో 2000 మందికి పైగా సభకు హాజరైనారు. ఎన్నో సంగీత వాయిద్యాలతో కళాకారులు పాల్గొన్నారు. చాలా బాగా జరిగింది ఆనాటి సభ.

పెరూలో రెండు సభలు నిర్వహించారు. భక్తులందరూ చేరినదొకటి. మరొకటి సాధనా శిబిరం. దూరంగా ఒక చర్చి ప్రాంగణంలో అది ఏర్పాటు గావింపబడింది. ఈ సభలు, సమావేశాలలో ప్రతిచోటా ఒక ప్రత్యేకత, విలక్షణత ప్రస్ఫుటంగా కనిపించాయి. భజన గీతాల పెద్ద పుస్తకం ఒకటి నాదగ్గరికి తెచ్చారు. అందులో వెయ్యి భజనలకంటే ఎక్కువగానే ఉన్నాయి. భజనలు మనం పాడేవే అయినా ఇంగ్లీషు లిపిలో ఉంటాయి. “మీకు ఏ భజనలు కావాలో, మీకు ఏవి ఇష్టమో చెప్పండి. పాడతాము” అన్నారు. వారెవరూ నిలయానికి వచ్చినవారు కాదు. మరి ఎక్కడిదీ భక్తి! ఎక్కడ్నించి వచ్చిందీ ఉత్సాహం, ప్రేరణ, అభిరుచి! స్వామిపై వారికి ఇంతటి ప్రేమ ఎలా

కలిగిందో నాకింతవరకు అంతుపట్టడం లేదు. ఇదంతా బాబా స్ఫూర్తి, దీప్తి, కీర్తి... సందేహం లేదు. ఒక చేదు నిజాన్ని మనము ఒప్పుకోవాలి. మనలో ఎంతమంది భజనావళి పుస్తకం ఎదురుగా పెట్టుకొని ఏ పాటకైనా 'రెడీ' అనగలరు? అసలు నియమంగా విధిగా ఎంతమందిమి భజన మందిరానికి వెళుతున్నాము? అని ఎవరిని వారు ప్రశ్నించుకోవాలి. మందిరానికి సమీపంలో ఉంటూ కూడా సంకీర్తనలో పాల్గొనలేకపోవడం దురదృష్టం. ఈ పరిక్షిత్రంలో ఉద్యోగాలు చేస్తున్నవారికి, విద్యార్థులుగా ఉన్నవారికి భజనలో పాల్గొనడం కనీస కర్తవ్యం, ధర్మం. స్వామిపట్ల మనకుగల విధేయత, విశ్వాసం, ప్రేమ, కృతజ్ఞతలకు అది దర్పణం. ఎవరి విజ్ఞతకు వారికి తోచాలి.

'పెరూ'లో ప్రపంచ అద్భుతాలలో ఒకటైన 'మాచుపీచు' అనే ప్రదేశం ఉన్నది. ఎత్తైన ప్రాంతమది. కాలి నడకన వెళ్ళి మెట్లెక్కవలసి ఉంటుంది. సిద్ధమయ్యాను. దేనికైనా స్వామి ఆజ్ఞ ఉండాలి మరి. ఆ రాత్రి విపరీతంగా కాళ్ళనొప్పులతో బాధపడ్డాను. కదలడమే కష్టమైపోయింది. నాకు ఆతిథ్య మిచ్చిన 'లీతు' దంపతులు, మోహన్ వాస్వానీగారు కంగారుపడిపోయారు. ఆ రాత్రి డాక్టరుని పిలిపించారు. ఉపశమనానికి మందులిచ్చారు. మరునాడు 'టెస్టులు' కూడా చేయించారు. ఇదంతా సోదీగానే అనిపించవచ్చు. సత్యమేమంటే, నా ఇబ్బందిని గమనించి వారు నాపై చూపిన శ్రద్ధ, ప్రేమ, ఆదరణ, సానుభూతి ఈ జన్మకు మరువలేను. పట్టుదలతో బయల్దేరాను. కానీ, ఎయిర్పోర్టు దగ్గర కారులోంచి దిగడమే కష్టమైపోయింది. కాళ్ళు బిగుసుకుపోయాయి. వెంటనే 'లీతు' కన్న కూతురిలాగ ప్రేమతో అన్నది, "మీరు ప్రయాణం మానుకోండి. ఇంటికి వెళ్ళిపోదాం. ఈ స్థితిలో మీరు నడవలేరు, మెట్లెక్కలేరు. నా తండ్రిని నేను పంపను. ఇంటికి పదండి" ఏమిటి ఈ మాటలు! ఒక అపరిచిత విదేశీ వనిత నన్ను కన్నతండ్రిగా భావించి పలికిన ఈ పలుకులు నాకు ఆజన్మాంతం జ్ఞాపకముంటాయి. అదే ప్రేమబంధం, అదే సాయిబంధం. ఆమె సలహాననుసరించి ప్రయాణం విరమించుకొని గృహోన్ముఖులమైనాము. మా అమ్మమ్మగారంటూండేది, వయసుకు తగ్గట్లుండకపోతే 'తనకు హాని, లోక నింద'.

అసలే గ్రహపాటో పొరపాటో మనం బాధపడుతూంటే, "ఈ ముసలాడు ఇక్కడికి రాకపోతే ఏమవుతుంది?" అంటారు ఇతరులు. నిజమే. తనకు హాని, లోక నింద! ఇక్కడ చమత్కారం గమనించండి. 'మాచుపీచు'లో పెద్ద వర్షమట అనాడు. ఆ వర్షంలో అక్కడికి చేరుకోవడం అసంభవ మయ్యేదట. అంటే, నేను వెళ్ళలేకపోతినే అని ఏడవకుండా, అక్కడ కుండపోత వర్షం నెపంగా నిలిచి నాకు కొంతవరకు ఉపశమనం కలిగించింది.

'ఎల్సాల్వాడార్'లో ఒక చక్కని అనుభవాన్ని పొందాను. ఆడిటోరియంలో వెయ్యిమంది ఆసీనులైనారు. స్టేజి చాలా పెద్దది, విశాలమైనది. అన్నిప్రక్కలా పవర్ఫుల్ లైట్లు అమర్చినారు. ఆనాటి ప్రత్యేకత ఏమంటే, నా ప్రసంగానికి ముందు సామూహిక ధ్యాన సాధనను నిర్వహించారు. స్టేజిపైన మాత్రమే లైట్లు వేసి, ఆడిటోరియం అంతా లైట్లు ఆర్పేశారు. అంతా చీకటి. వేదికపైన స్వామి భక్తురాలు ఒకామె కూర్చున్నారు. మైకు ముందు కూర్చుని ధ్యాన పద్ధతిని వివరిస్తూ, 'స్టెప్ బై స్టెప్' సూచనలిస్తూ, వెయ్యిమందిచేత ఏకకాలంలో, పూర్తి నిశ్శబ్దం నిండిన ఆ ప్రాంగణంలో ధ్యానం చేయించారామె. 'సాయి మహిమ' అంటే చావునుండి రక్షించడమే కాదు, ప్రమాదాలనుండి తప్పించడమే కాదు, కోరికలు నెరవేర్చడం మాత్రమే కాదు; సుదూర తీరాలలో ఉన్నవారిని సహితం ఆధ్యాత్మిక పథంలో నడిపించడం, సాధనకు ఉపక్రమింపజేయడం.... ఇది సాయితేజం, సాయికి మాత్రమే సాధ్యం.

లాటిన్ అమెరికాలోని 'గొతమాలా'లో సాయి యువత అధికంగా ఉన్నారు. చాలా క్రమశిక్షణ పాటిస్తారు. స్వామి మహిమలు వింటూ పరవశులై ఆనందబాష్పాలు రాలుస్తారు. స్వామి సందేశాన్ని భక్తి శ్రద్ధలతో ఆచరిస్తారు. లాటిన్ అమెరికా దేశాల భక్తులు అధిక సంఖ్యలో ప్రశాంతి నిలయాన్ని సందర్శిస్తూ ఉంటారు. సంవత్సరమంతా కష్టించి పనిచేసి ఆర్జించినదాంట్లో కొంత సొమ్ము పొదుపు చేసి, దూరభారం అనుకోకుండా వ్యయ ప్రయాసలకోర్చి స్వామి సన్నిధికి విచ్చేసే భక్తాగ్రేసరులు, మార్గదర్శకులు ఆ లాటిన్ అమెరికా దేశస్థులు.

(సతేషం)

మహా మహిమాన్విత ప్రేమావతారి

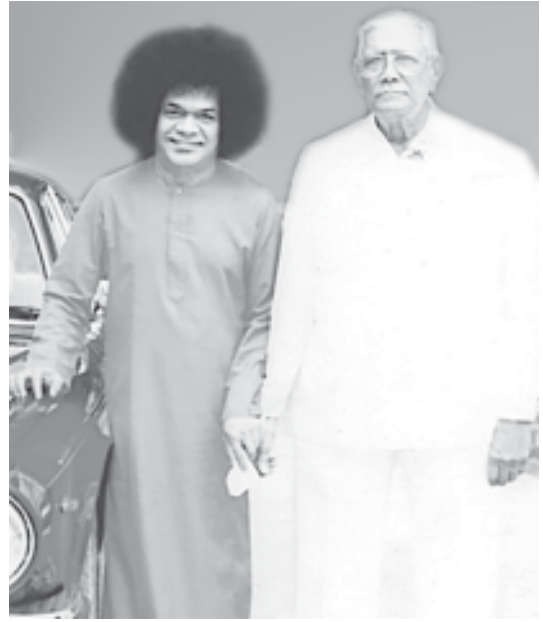
(ధారావాహిక - 58వ భాగం)

బి.వి. రమణరావు

కర్మయోగి జోగారావు

కల్నల్ జోగారావుగారు మిలిటరీ సర్వీస్ లో రిటైర్ అయిన తరువాత బెంగళూరులో సివిల్ ఇంజనీరింగ్ లో ఖ్యాతి గడించిన కన్సల్టెంటుగా ఉండేవారు. ఆయన కృష్ణ భక్తుడు. మొదట్లో బాబా అంటే ఒక నిరసన భావం ఉండేది. కాలక్రమేణ స్వామి భక్తుల సాంగత్యంతో స్వామి దర్శనం చేసుకున్నారు. బాబావారి ప్రేమపూర్వక సరళ సౌజన్య వైఖరికి మంత్రముగ్ధులై, చివరకు బాబావారి అవతార కార్యక్రమములలో అంకిత భావంతో సేవ లందించిన ధన్యజీవిగా మారి, పుట్టపర్తిలోనే స్థిరపడ్డారు. అనంతపురం, ప్రశాంతి నిలయం, బృందావన్ లోని అత్యంత విశాలం, మనోహరం అయిన శ్రీ సత్యసాయి విశ్వవిద్యాలయ భవన సముదాయముల నిర్మాణములలో ప్రముఖ పాత్ర వహించేరు. ఒకనాడు సభాముఖంగా కల్నల్ జోగారావు 'కర్మయోగి జోగారావు'గా భగవాన్ బాబావారిచేత ఆశీర్వాచనపూర్వక బిరుదునందుకున్నారు. అసంఖ్యాకములైన వారి అనుభవాల్లో కొన్నిటిని ఈ వ్యాసంలో ఉదాహరించడం జరిగింది.

ఒకసారి అనంతపురం నుండి బృందావన్ కి కార్లో తిరిగి వస్తున్నప్పుడు దారిలో కుంభవృష్టిగా ఈదురుగాలితో వర్షం ప్రారంభమైంది. అది రాత్రి కావడంతో రోడ్డుమీద జనసంచారం లేదు. త్రోవలో ఒకచోట రోడ్డుకు ఒకప్రక్కన గండిపడి పెద్ద గొయ్యి ఏర్పడింది. బ్రేకు వేసినా ఆగేటంత దూరంలో లేదు. ఆ గొయ్యిలో కారు పడిపోవడం ఖాయం అనుకుంటూ బాబాని తల్చుకున్నారు. ఎలా ఆగిందో కారు దానంతటదే ఆ గొయ్యి ముందు ఆగింది! అంతేకాదు.

భగవాన్ సన్నిధిలో జోగారావుగారు

నిర్మానుష్యమైన ఆ రోడ్డుమీద ఉన్న కారు ఏ క్రేన్ ఎత్తి పడేసినట్లు గొయ్యికి అవతలవైపున చదునైన రోడ్డుమీద పడింది! అది స్వామి తనకు చేసిన 'మిరకిల్ సహాయమే' అని గ్రహించి కృతజ్ఞతతో వారిని స్మరించుకున్నారు. మర్నాడు స్వామిని దర్శించినప్పుడు, "జోగారావు! నీ కారును ఎత్తిపడేసినందుకు నా జబ్బు ఇంకా నొప్పి పెడుతూనే ఉంది" అన్నారు ఛలోక్తిగా, తనముందు మోకరిల్లిన జోగారావును లేవదీస్తూ.

1972లో స్వామి హైదరాబాదు 'శివం'లో ఉన్నారు. శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్టు దస్తావేజు ఒకటి రిజిస్టర్

చెయ్యవలసి ఉండడంవల్ల బ్రహ్మ మెంబరు జోగారావుగారు కూడా అక్కడ ఉన్నారు. నానీ పాల్మీవాలా, నవానగర్ రాజమాత తదితరులు రావలసి ఉంది. పాల్మీవాలా బొంబాయిలో లేరని, మరొక భక్తునితో కలసి తాను వస్తున్నానని రాజమాత వద్దనుండి టెలిగ్రామ్ వచ్చింది. ఆ టెలిగ్రామ్ అందుకుని జోగారావుగారు, ఆంధ్రప్రదేశ్ సాయి సంస్థల ప్రెసిడెంటు ప్రసాదరావుగారు, ఇద్దరూ చదివి ఉదయం స్వామికి విషయం చెప్పి, టెలిగ్రామ్ స్వామి చేతికిచ్చారు. స్వామి ఆ టెలిగ్రామ్ చూసి, “ఆమె రావడం లేదని టెలిగ్రామ్ ఇస్తే వస్తుందంటారేమిటి!” అని ఆ టెలిగ్రామ్ సరిగ్గా చదవమని జోగారావు చేతికిచ్చేరు. అందులో ఆమె రావటం లేదని ఉంది! మొదట తప్పుగా చదువుకుని చెప్పేమని జోగారావు, ప్రసాదరావు స్వామికి క్షమాపణ చెప్పుకున్నారు. మధ్యాహ్నం భోజనం టైమ్ లో ఆ టెలిగ్రామ్ సరిగ్గా చదవడం స్వామి అనగానే మళ్ళీ జోగారావుగారు దానిని తీసుకుని చదివితే, రాజమాత వస్తున్నట్లుగా ఉంది! స్వామి నవ్వుడం చూశాక తమని తికమకపెట్టడానికి అది స్వామి చేసిన మహిమ అని గ్రహించి ఆశ్చర్యానందాలకు లోనయ్యారు, జోగారావు.

ఒకసారి బెంగళూరులో ఉండగా జోగారావుగారికి తీవ్రమైన ఛాతీ నొప్పి వచ్చింది. గుండె జబ్బు లక్షణాలుండడం చూసి వెంటనే వాళ్ళ ఫ్యామిలీ ఫిజీషియన్ ఒక ఫ్రైవేటు ఆస్పత్రిలో ఇంటెన్సివ్ కేర్ యూనిట్ లో చేర్పించేరు. ఆ సమయంలో స్వామి ప్రశాంతి నిలయంలో ఉండి, “జోగారావుకి గుండెపోటు వచ్చింది. నేను వెళ్ళి చూడాలి” అని తమ గదిలోకి వెళ్ళేరు. ఈలోగా స్వామి బెంగళూరు వెళ్ళడానికి కారు సిద్ధం చేసేరు, భక్తులు. పావు గంట పోయిన తర్వాత స్వామి బయటకు వచ్చి అక్కడి భక్తులతో, “బెంగళూరు వెళ్ళి జోగారావుని చూసి వచ్చేను. నేనతని పక్కమీదే కూర్చొని ఛాతీమీద చేతితో రుద్ది, ‘ఏమీ ఫరవాలేదు, తగ్గిపోతుంద’ని ధైర్యం చెప్పి వచ్చేను. నేను కూర్చోవడానికి అక్కడ ఒక కుర్చీ కూడా లేనందుకు బాధపడ్డాడు” అన్నారు. అందరూ స్వామి పావుగంటలో బెంగళూరు వెళ్ళి జోగారావుని చూసి తిరిగి వచ్చేనంటుంటే నిర్ఘాతపోయేరు.

జోగారావుగారు ఆయనను చూడడానికి వచ్చిన అల్లుడితో, “స్వామి ఇక్కడికొచ్చి నా మంచం మీద కూర్చుని, విభూతి ఛాతీకి రుద్ది తగ్గిపోతుందని చెప్పి వెళ్ళిపోయేరు. వారు కూర్చోవడానికొక కుర్చీ అయినా ఇక్కడ లేదు” అని చిరాకు పడ్డారట. ఒక్క జోగారావుగారికి తప్ప అక్కడెవరికీ స్వామి వచ్చి ఆయనను పలకరించినట్లు కనబడలేదు. తర్వాత స్వామి అదృశ్యంగా వెళ్ళి వచ్చినట్లు గ్రహించి స్వామికి జోగారావుగారి మీదనున్న ప్రేమాభిమానాలకి ఆయన అదృష్టాన్ని ప్రశంసించుకున్నారు.

జోగారావుగారి కుమార్తెకు, బెంగళూరు నర్సింగ్ హోమ్ లో మూత్రపిండం శస్త్రచికిత్స చేసి తొలగించి తీరాలనీ, లేకపోతే ప్రమాదమని డాక్టర్లు చెప్పేరు. జోగారావుగారు వెంటనే పుట్టపర్తికి వెళ్ళి స్వామిని దర్శించేరు. “ఆపరేషన్ అక్కర్లేదు” అని హస్తచాలనంతో విభూతి సృష్టించి, “దీనిని మీ అమ్మాయికియ్యి, వ్యాధి తగ్గిపోతుంది” అన్నారు, స్వామి.

మర్నాడు తెల్లవారుఝామునే బయల్దేరి బెంగళూరు వెళ్ళి నర్సింగ్ హోమ్ లో వారి కుమార్తెను కలిశారు. “నాన్నా! నిన్న రాత్రి స్వామి కనిపించి, ‘ఆపరేషన్ అక్కర్లేదు. రేపు ఉదయం మీ నాన్న విభూతి తెస్తాడు. అది నీళ్ళలో కలిపి త్రాగు. తగ్గిపోతుంది’ అని చెప్పేరు. విభూతి తెచ్చేరా?” అని అడిగింది. జోగారావుగారు మనస్సులోనే సాయి భగవానునికి శతకోటి కృతజ్ఞతాభివందనములు అర్పిస్తూ, కుమార్తెకు విభూతి పొట్లం అందించేరు.

అణిమా ముఖర్జీ అదృష్టం

1964లో బెంగళూరు ఆలిండియా ఇన్ స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైన్సెస్ లో కెమిస్ట్రీ డిపార్టుమెంటుకి హెడ్ అయిన డా॥ దిలీప్ బెనర్జీ సాయి భక్తులు. ఆయన సోదరి ప్రొ॥ అణిమా ముఖర్జీకి స్కూటర్ ఎక్సిడెంట్ లో ఎడమ కాలు పిక్కలో ఎముక ముక్కలైపోవడంవల్ల డాక్టర్లు చేసిన ఆపరేషన్ విఫలమై, ఆ కాలు గేంగ్రిన్ ఇన్ ఫెక్షన్ వలన,

మోకాలు దిగువ భాగం తీసెయ్యవలసివస్తుందన్న భయం కలిగింది. ఆమె కొద్ది రోజులలో అమెరికా వెళ్ళడానికి సిద్ధంగా ఉన్న సమయంలో ఈ ప్రమాదం జరిగింది. వెంటనే డాక్టర్ దిలీప్ బెనర్జీ స్వామిని దర్శించి అణిమా ముఖర్జీ పరిస్థితి విన్నవించేడు. స్వామి, “అమె కాలు తీసివెయ్యనక్కర్లేదు, త్వరలోనే ఇన్ ఫెక్షన్ తగ్గిపోతుంది, అయితే, రెండు వేళ్ళు మాత్రం తొలగించక తప్పదు” అన్నారు.

కొన్ని రోజుల తరువాత పరిస్థితి విషమించిందని డాక్టర్లు భయపడుతున్న తరుణంలో స్వామి హాస్పిటల్ కి వెళ్ళి, అణిమా ముఖర్జీ కాలుమీద, హస్తచాలనంతో విభూతి సృష్టించి చల్లి, ఆమె నుదుట విభూతి పెట్టి, “భయపడకు. అమెరికా ప్రయాణం మానుకున్నందుకు దిగులుపడకు. అంతకంటే మంచి అవకాశం నీకు కల్పిస్తాను” అని

అభయమిచ్చేరు. పది రోజుల్లో గేంగ్రిన్ రెండు వేళ్ళకు పరిమితం అవడంవల్ల, సరిగ్గా స్వామి చెప్పినట్లు రెండు వేళ్ళు మాత్రం తీసేశారు.

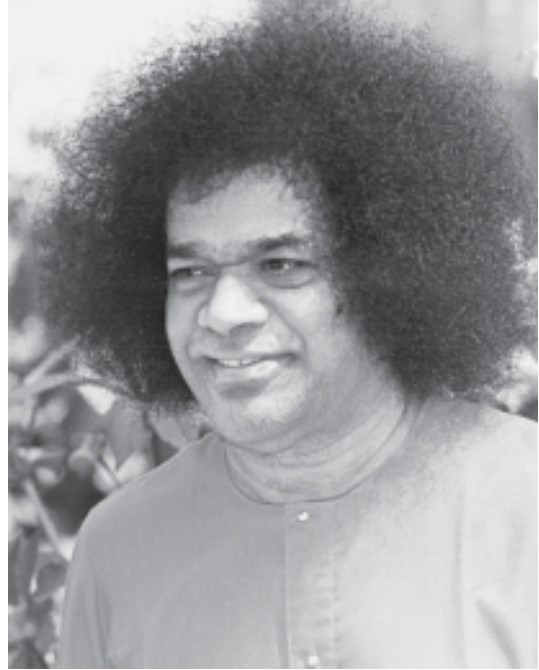
స్వామి ఆశీస్సులతో 1965లో తను పనిచేస్తున్న లక్నో యూనివర్సిటీ ఏంథ్రోపాలజీ డిపార్టుమెంటులో చేరింది. స్వామి ఆమెను 1969లో శ్రీ సత్యసాయి మహిళా కళాశాల, అనంతపురంలో ప్రిన్సిపాల్ గా నియమించి ఆశీర్వదించేరు. ఎనిమిది సంవత్సరాల తర్వాత ఆమె శ్రీ సత్యసాయి మహిళా కళాశాల, జైపూర్ లో చేరి, పది సంవత్సరములు అక్కడ ప్రిన్సిపాల్ గా పనిచేసి పదవీ విరమణ చేసింది. ఆమె ప్రస్తుతం పుట్టపర్తిలోనే స్థిరపడి, ప్రశాంతంగా స్వామి సన్నిధానంలో కాలం గడుపుతూంది.

(సశేషం)

భగవంతుని వాత్సల్యము

భక్తుడు భగవంతుని చేరుటకెంత
వేగముగా ప్రయాణం చేయునో భక్తుని
చేరుటకు భగవంతుడు అంతకంటే
ఎక్కువ వేగముగా ప్రయాణం చేయును.
నీవు ఒక్క అడుగు ముందుకు వేసిన
ఆయన నూరడుగులు ముందుకు
వేయును. ఆయన, తల్లిదండ్రులకంటెను
ఎక్కువ వాత్సల్యము గలవాడు. తనయెడ
దృఢమైన భక్తి విశ్వాసములు కలవారి
నెందరినో కాపాడి వృద్ధికి తెచ్చి
యున్నాడు. అట్టి భక్తి విశ్వాసములు
నీకున్న యెడల నీలోనుండియే నిన్ను
కాపాడుచూ నిన్ను వృద్ధికి తెచ్చును.

- బాబా

ఇక ఆగిపోవద్దు... ఏమాత్రం ఆలస్యం చేయవద్దు

సాయి శ్రీనివాస్

ప్రియాత్మ బంధువులారా!

స్వామి అపురూప అవతార వైభవంలో భాగమైనాము

తన పరిపూర్ణ అవతారాన్ని దర్శించు భాగ్యం పొందియున్నాము

దైవమే భువిపై సంచరించినది, సంభాషించినది, స్పృశించినది

భగవంతుడే మనతో ఆటలాడి, మాటలాడి, పాటలు పాడినది

నిండుగా చూశాము! సంతసించాము, ఎంతో ఎంతెంతో పరవశించాము

ఇక అమాయకంగా అచ్చటే ఆగిపోకుండా ముందుకు సాగుదాము

దేహం చాలించి మనలోకి నిండుగా ప్రవేశించిన స్వామిని

నేడు ప్రతి భక్తునిద్వారా వ్యక్తమవ్వాలని చూస్తున్న మన సాయిని

చిత్తాల్ని పవిత్రపరచి, నిస్వార్థ ప్రేమతో అంతరంగాల్ని నింపి

బాటలో త్యాగాల్ని పెంచి, సేవతో ఇంకొంత అర్హత సాధించి

స్వామిని మనలోనే దర్శించుదాము! తనతో నిత్యం సంభాషించుదాము!

ఆనందమే తానుగా వ్యక్తమవ్వాలనే అమృత సాయిరాముణ్ణి

భావశుద్ధితో, విశాల దృష్టితో, దివ్య చింతనలతో

ఆహ్వానించుదాము! అతి సులభంగా అనుభవించుదాము!

విశ్వ కుటుంబ నిర్మాణంలో మనవంతు పాత్రల్ని స్వీకరించి

ఏకాత్మ భావాన్ని పెంచుకుంటూ స్వామి సంకల్పాన్ని సాకారము చేద్దాము

నామరూపాల అనిత్య మాయాలోకం నుంచి మేలుకుందాము

స్వామి విలువ తెలిసి పరిపూర్ణంగా తనకు ఇకనైనా శరణొందుదాము

మన సర్వభారాల్ని ఆలస్యం చేయకుండా తనపై మోపి తేలికవుదాము

తన విశ్వశాంతి మహా సంకల్పానికి నిండుగా అంకితమవుదాము

తన సత్యస్థాపనా కార్యంలో నిరంతరం భాగమై జీవించుదాము

నవ సత్యయుగ సాయి దివ్య సామ్రాజ్యాన్ని కనులారా వీక్షించుదాము

దాన్ని సాధ్యపరచు పరికరాలుగా మనం ఉపయోగపడదాము

భేదాలన్నీ వీడి, స్వార్థాన్ని అంతా దాటి ఆదర్శంగా పయనించుదాము

ప్రతి క్షణం స్వామి చింతనలో జీవిస్తూ తన ప్రేమాకారంగా మారిపోదాము

సత్య ఖ్యాతిని మన నడతతో విశ్వ అంచులకు విస్తరించుదాము

ప్రేమను జీవిస్తూ లోకానికి స్వామి దివ్య విలువను నిరూపించుదాము

ఇక ముక్తినే ప్రసాదించ వచ్చిన స్వామిని మనం ఏదీ కోరే అవసరం లేదు

మన బాధ్యతల్ని మాత్రం సక్రమంగా నెరవేర్చిన, స్వామి మనకు ఇవ్వకుండా దాచేది విశ్వాస ఏదీ ఉండబోదు!!! ❖

చైతన్య నూతన సంవత్సర వేడుకలు

ఇండోనేషియా, మలేషియా, థాయ్‌లాండ్, సింగపూర్, హాంకాంగ్ మరియు ఆస్ట్రేలియాలనుండి చైనా సంతతికి చెందిన సాయి భక్తులు ఫిబ్రవరి 12, 13 తేదీలలో వారి నూతన సంవత్సరాన్ని పురస్కరించుకొని ప్రశాంతి నిలయంలో ఆధ్యాత్మిక, సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను నిర్వహించారు. చైనావారి జ్యోతిష శాస్త్రం ప్రకారం 12 సంవత్సరాల కాలచక్రంలో ప్రతి సంవత్సరానికి ఒక జంతువు సంకేతంగా ఉంటుంది. మర్కటం ఈ సంవత్సరానికి సంకేతం.

ఫిబ్రవరి 12వ తేదీన సాయంవేళలో గం. 5 లకు సాయికుల్యంత్ హాలులో జ్యోతి ప్రజ్వలనానంతరం, చైనా సంతతి బాలులు సంప్రదాయానుసరించి చైనా వంటకాలను దివ్యసమాధిపద్ధ ఉంచి భగవాన్ బాబావారికి ప్రణామములు అర్పించారు. మెడాన్ (ఇండోనేషియా) భక్తులు బౌద్ధమంత్రాలను పఠించారు. చైనా నూతన సంవత్సర కార్యక్రమాల కోఆర్డినేటర్ శ్రీ బిల్లీ ఫాంగ్ (మలేషియా) సాక్షాత్కారానుభూతి చైనా నూతన సంవత్సర సందేశములో అత్యంత మౌలికమైన అంశమన్నారు. మానవ జన్మ లక్ష్యం మోక్షమన్నారు.

వీరి ప్రసంగానంతరం మలేషియా భక్తులు మౌత్ ఆర్గాన్‌పై భజన పాటలను వినిపించారు. ఆస్ట్రేలియాలో స్థిరపడిన చైనా సంతతిలో రెండవ తరానికి చెందిన

అల్విన్ లియో మనసుని నియంత్రించడానికి అవసరమైన దృఢ సంకల్ప సిద్ధులం కావడానికి సాధన తోడ్పడుతుందన్నారు. ఇటీవల ఫిలిప్పైన్స్‌లో సంభవించిన హయన్ తుపాను సమయంలో తనకు కలిగిన ఆధ్యాత్మికానుభవం భగవంతుని ఉనికిని మరోమారు నిరూపించిందన్నారు.

వీరు ఉపన్యసించిన అనంతరం చైనా సంతతి భక్తులు మండారిన్ భాషలో సంకీర్తన చేశారు.

ఫిబ్రవరి 13వ తేదీన సాయంకాలం జక్వార్తా (ఇండోనేషియా) భక్తులు కారుణ్య భావాన్ని ప్రబోధించే బౌద్ధ మంత్రాలను పఠించారు. అంతర్జాతీయ సాయి సంస్థల జోన్ 4 మరియు జోన్ 5 చైర్మన్ డా॥ రవీంద్రన్ చైనా భక్తులపై భగవాన్ బాబా చూపిస్తున్న అనుగ్రహాన్ని ప్రస్తావించారు. 1997 నుండి చైతన్యము వారి నూతన సంవత్సరాన్ని ప్రశాంతి నిలయంలో జరుపుకుంటున్నారన్నారు. శ్రీ సత్యసాయి సంస్థల సేవాకార్యక్రమాలను వివరించారు. తదుపరి లంపంగ్ (ఇండోనేషియా) మహిళా భక్తులు నూతన సంవత్సర గీతాలను ఆలపించారు. హాంకాంగ్‌లో న్యాయమూర్తిగా సేవలందిస్తున్న శ్రీమతి ఇజబెల్ల చు హాంకాంగ్‌లో ఒక పర్యాయం ఒక కార్యక్రమంలో తాను ముందుగా అనుకోకుండా అప్పటికప్పుడు ఉపన్యసించవలసిన పరిస్థితి ఏర్పడిందని, భగవాన్ బాబా తనచేత మాట్లాడించి ఆ కార్యక్రమాన్ని విజయవంతం చేశారన్నారు. మనల్ని మనము ఆ దివ్యశక్తిలో విలీనం గావించుకోగలిగితే సాధించలేనిది ఏదీ లేదన్నారు.

వీరి ప్రసంగానంతరం చైనా భక్తులు పద్మ నృత్యాన్ని ప్రదర్శించారు. చైనా సంప్రదాయంలో విశిష్టంగా భావించే ఎనిమిది విలువలు - దైవ భక్తి, సోదర భావం, అంకిత భావం, సమగ్రత, యాజమాన్య బాధ్యత, నిష్కార్యం, గౌరవం, విచక్షణలను విశదీకరిస్తూ ఒక ప్రదర్శనను ఏర్పాటు చేశారు.

తదుపరి 'సమగ్రత - జీవనాధారం' ఇతివృత్తంతో ఒక నాటికను సమర్పించారు. ఈ నాటికలో ఒక చక్రవర్తి తన వారసుడిని ఎంపిక చేయడానికి ఒక వినూత్నమైన

విధానాన్ని అనుసరిస్తాడు. ముందుగా అనేకవిధాలుగా పరీక్షించిన అనంతరం 100 మందిని ఎంపిక చేసి, వారికి కొన్ని కుండీలను, విత్తనాలను ఇచ్చి, మొక్కలను పెంచి ఆరు నెలల తరువాత తీసుకు రమ్మంటాడు. వారిలో 99 మంది ఏపుగా పెరిగిన మొక్కలతో తిరిగి వస్తారు. ఒక్క వ్యక్తి మాత్రం కుండీతో మాత్రమే వస్తాడు. చక్రవర్తి అతని నిజాయతీని గుర్తించి అతణ్ణి తన వారసునిగా ప్రకటిస్తాడు. ఆ 100 విత్తనాలు జీవం లేనివి. వారిలో 99 మంది ఆ విత్తనాల స్థానంలో మంచి విత్తనాలు నాటి మొక్కలను పెంచారు. ఈ ప్రదర్శనానంతరం చైనా భక్తులు బృంద గానాన్ని వినిపించారు; డ్రాగన్ నృత్యాన్ని ప్రదర్శించారు.

బుట్టకథ: ఫిబ్రవరి 15వ తేదీన సాయం సమయంలో స్వామి సన్నిధిలో సాయి విద్యార్థులు శివ పార్వతీ కల్యాణాన్ని బుట్టకథగా గానం చేశారు. శ్రీ వి.ఎస్. అనంత్ కథకునిగా, శ్రీ ఎ.వి.ఆర్. గోపి రాజకీయ విశ్లేషకునిగా, శ్రీ సంతోష్ హాస్యకునిగా వ్యవహరించారు. ఈ బుట్టకథను శ్రీ కృష్ణ భాస్కర్ రచించారు. 'అనందమే సాయి భజన' పాటతో బుట్టకథను ముగించారు.

ప్రశాంతి నిలయంలోని విద్యాలయాల్లో విద్య నభ్యసించి, వివిధ కోర్సులలో పట్టాలను అందుకొనే విద్యార్థినీ విద్యార్థులు తమ దివ్య ఛాన్సలర్ భగవాన్ బాబావారికి కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటూ ప్రతి విద్యా సంవత్సరం చివరిలో సాంస్కృతిక కార్యక్రమాలను సమర్పించడమనే సంప్రదాయాన్ని భక్తి శ్రద్ధలతో పాటిస్తూ ఉంటారు.

ఈ విద్యాసంవత్సరం ఫిబ్రవరి 18వ తేదీన శ్రీ సత్యసాయి హైయర్ సెకెండరీ స్కూలు 10 మరియు 12 తరగతుల విద్యార్థులు వారికి భగవాన్ బాబావారితో కలిగిన దివ్యానుభూతులను భక్తులతో పంచుకున్నారు. బృందగానంతో భగవాన్ బాబావారికి ప్రణామములు అర్పించారు. తమకు శ్రీ సత్యసాయి విద్యాలయాల్లో ప్రవేశాన్ని అనుగ్రహించి, తమ హృదయాలను దివ్య ప్రేమానుభూతులతో నింపిన భగవాన్ కృతజ్ఞతలు తెలుపుకుంటూ “నీవే మా ప్రాణం, నీవే మా సర్వస్వం” పాటను పాడారు. లఘుచిత్రాలను ప్రదర్శించారు.

ఫిబ్రవరి 19వ తేదీన శ్రీ సత్యసాయి హైయర్ సెకెండరీ స్కూలు 10 మరియు 12 తరగతుల విద్యార్థినులు, “స్వామీ, మీనుండి మేము జీవితాన్ని ఆధ్యాత్మిక భావసంభరితం గావించడమెట్లో, కళాత్మకంగా జీవించడమెట్లో నేర్చుకున్నాము” అంటూ సంకీర్తన చేశారు. వాయిద్య సంగీతాన్ని వినిపించారు.

ఫిబ్రవరి 20వ తేదీన శ్రీమతి ఈశ్వరమ్మ హై స్కూల్ 10వ తరగతి విద్యార్థినీ విద్యార్థులు విడివిడిగా సమర్పించిన కార్యక్రమాలలో వివిధ సందర్భాలలో వారు ఒత్తిడులను ఎదుర్కొన్నప్పుడు, స్వామి, “నేనుండా భయ మెందుకు?” అంటూ కార్యోన్ముఖులను చేశారన్నారు. “మేమెల్లప్పుడు మీవారమే స్వామీ” అంటూ నినదించారు. 2010 వరకు శ్రీమతి ఈశ్వరమ్మ ఉన్నత పాఠశాలలో తెలుగు మాధ్యమంలో పాఠాలు బోధించారు. 2010లో ఈ పాఠశాలను సి.బి.ఎస్.ఇ.కి అనుబంధంగా ఇంగ్లీషు మాధ్యమ పాఠశాలగా మార్చారు. ఆ తర్వాత ఈ పాఠశాల నుండి ప్రప్రథమంగా 23 మంది విద్యార్థులు, 25 మంది విద్యార్థినులు ఈ విద్యాసంవత్సరంలో సి.బి.ఎస్.ఇ. నిర్వహించే 10వ తరగతి పరీక్షలకు హాజరవుతున్నారు.

ఆదిలాబాద్ జిల్లా భక్తుల 10వ పర్తియాత్ర

ఫిబ్రవరి 21వ తేదీన ఆదిలాబాద్ జిల్లా భక్తులు స్వామి సన్నిధిలో ‘భువన విజయం’ను సమర్పించారు. భగవాన్ బాబావారు అనేక సందర్భాలలో చెప్పిన పద్యముల ఆధారముగా ఈ సాంస్కృతిక కార్యక్రమాన్ని రూపొందించారు. ముందుగా బాలికలు నర్తిస్తూ స్వామికి ప్రణామములు అర్పించారు. శ్రీకృష్ణ దేవరాయల సభా ప్రవేశంతో ‘భువన విజయం’ ప్రారంభమవుతుంది. శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు అష్టదిగ్గజాలతో వారి పుట్టపర్తి ప్రయాణ విశేషాలను విచారిస్తాడు. వారు సాయి విభుని 90వ జన్మదినోత్సవ వేడుకలు నయనానందకరమని, వేలాది భక్తులతో పుట్టపర్తి పులకించిందని చెబుతారు. అంతట శ్రీకృష్ణ దేవరాయలు, “ప్రవహించు నేపురి పరిధిగా పాయలై చిత్రావతీ నది చిత్రగతుల...” అంటూ పుట్టపర్తి వైభవాన్ని ప్రస్తుతిస్తాడు. పుట్టపర్తి ప్రపంచ ఆధ్యాత్మిక

సామ్రాజ్యానికి రాజధాని అంటూ, మరొక పుట్టపర్తిని నిర్మింప ఎవరి తరమూ కాదు అంటాడు. సాయిప్రేమకై జీవితాలను అర్పించిన మహా భక్తుల హృదయం పుట్టపర్తి అంటాడు. అష్టదిగ్గజాలు వారివారి మనోభావాలను పద్యరూపంలో ప్రకటించారు. సంకీర్తన చేస్తూ స్వామి విగ్రహమునకు అభిషేకం చేశారు. భగవాన్ భక్తులమధ్య నడయాడుతున్న సమయాలలో తీసిన వీడియో చిత్రాలను ప్రదర్శించారు.

శ్రీ సత్యసాయి విద్యాలయాల 5వ జాతీయ సమ్మేళనం

నేషనల్ కాన్ఫిల్ ఆఫ్ శ్రీ సత్యసాయి స్కూల్స్ సౌజన్యంతో, శ్రీ సత్యసాయి విద్యావిహార్, విశాఖపట్టణం నగరంలో గీతం విశ్వవిద్యాలయ క్యాంపస్ లో ఉన్న మదర్ థెరెసా ఆడిటోరియంలో ఫిబ్రవరి 12 నుండి 14 వరకు శ్రీ సత్యసాయి విద్యాలయాల 5వ జాతీయ సమ్మేళనాన్ని నిర్వహించారు. ఈ సమ్మేళనంలో చర్చించిన అంశాలు: శ్రీ సత్యసాయి ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్, ముంబై ప్రవేశపెట్టిన బోధనాంశాలు, భారతీయ సంస్కృతి - ఆధ్యాత్మికత, వేదపరన ప్రాముఖ్యత, పండుగలు - అవి అందించే సందేశాలు, విలువలను ప్రబోధించే పాటలు. ఈ సమ్మేళనంలో శ్రీ సత్యసాయి విద్యావిధానానికి సంబంధించిన అన్ని విభాగాలను ఏకీకృతం చేయాలని నిర్ణయించారు.

ఈ సమ్మేళనంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ మరియు తెలంగాణా రాష్ట్రాల సాయి సంస్థల అధ్యక్షులు శ్రీ ఎస్.జి. చలం ప్రసంగిస్తూ నైతిక విలువల పతనం ప్రపంచాన్ని కుదిపివేస్తున్న తరుణంలో భగవాన్ శ్రీ సత్యసాయి బాబావారు విలువలతోకూడిన విద్యను అనుగ్రహించి మానవాళి అభ్యున్నతికి బంగారు బాట వేశారన్నారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ మానవ వనరుల అభివృద్ధి శాఖ మంత్రి శ్రీ గంటా శ్రీనివాస రావు భారతదేశములోని వివిధ ప్రాంతాలలో బాలలకు మానవతా విలువలతో కూడిన విద్యను శ్రీ సత్యసాయి విద్యాలయాలు అందిస్తూ, మానసిక, భావాత్మక, శారీరక, బౌద్ధిక, ఆధ్యాత్మిక

స్థాయిల్లో బాలల వికాసానికి కృషి చేస్తూ, భగవాన్ బాబావారు ఆశించినట్లుగా బాలలలో పరివర్తన తీసుకు వస్తున్నాయన్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి శ్రీ నారా చంద్రబాబునాయుడుగారి నేతృత్వంలో రాష్ట్ర ప్రభుత్వం విద్యావిధానంలో సమూలమైన మార్పులు తీసుకువచ్చి, మన విద్యాలయాలను అంతర్జాతీయ స్థాయికి గొని పోవాలని యోచిస్తున్నట్లు చెప్పారు. అనంతరం వారు 'ఎక్స్ పీరియన్స్ టు ఎక్సెల్ @ శ్రీ సత్యసాయి ఎడ్యుకేర్' గ్రంథాన్ని ఆవిష్కరించారు.

సాయిసంస్థల దేశీయ అధ్యక్షులు శ్రీ నిమీష్ పాండ్య శ్రీ సత్యసాయి విద్యాలయాల అధ్యాపకులు, ఇతర సిబ్బంది, వారు చేస్తున్న కృషిని బాధ్యతగా మాత్రమేగాక ఆధ్యాత్మిక సాధనగా భావించాలన్నారు. భారతదేశములో 102 విద్యాలయాలద్వారా శ్రీ సత్యసాయి విద్యావిధానాన్ని బాలబాలికలకు అందిస్తున్నామని చెప్పారు. ఈ విద్యాలయాలలో 60,000 మంది విద్య నభ్యసిస్తున్నారని, 2,300 మంది అధ్యాపకులు పనిచేస్తున్నారన్నారు. శ్రీ సత్యసాయి సంస్థలలో మూడు లక్షలమంది బాలవికాస్ విద్యార్థినీ విద్యార్థులు, 12 లక్షలమంది సేవాదళ్ సభ్యులు ఉన్నారని చెప్పారు. త్వరలో ప్రశాంతి నిలయంలో 'ఇంటర్నేషనల్ సెంటర్ ఫర్ వేల్ఫేర్ బేస్డ్ ఎడ్యుకేషన్'ను ప్రారంభిస్తామన్నారు.

శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ బ్రస్టు సభ్యులు శ్రీ ఆర్.జె. రత్నాకర్ మాట్లాడుతూ, వ్యక్తిత్వ వికాసం శ్రీ సత్యసాయి విద్యావిధాన విశిష్టత అన్నారు.

సెంట్రల్ బ్రస్టు సెక్రెటరీ శ్రీ ప్రసాదరావు భగవాన్ బాబావారి ఆశయ సాధనకు శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ బ్రస్టు అంకితమైనదన్నారు.

ఈ సమ్మేళనం ముగింపు సమావేశంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ మరియు తెలంగాణా రాష్ట్రాల గవర్నర్ శ్రీ ఇ.ఎస్.ఎల్. నరసింహన్ మాట్లాడుతూ భారతీయ సంస్కృతి మహోన్నతమైన విలువలతో కూడినదనీ, ఈ విలువలను నేటి విద్యావిధానములో ప్రవేశపెట్టవలసిన ఆవశ్యకత ఉన్నదన్నారు. శ్రీ సత్యసాయి విద్యాలయాల కృషిని

ప్రశంసించారు. విలువలను పెంపొందించుకొన్న ప్రతి విద్యార్థి, మరో పదిమంది విద్యార్థులను ప్రభావితం గావించగలిగితే సమాజం ఎంతో ప్రయోజనం పొందుతుందన్నారు.

ఈ సమ్మేళనంలో ఏర్పాటుచేసిన బ్యానర్ పై గవర్నర్ నరసింహన్, “భగవాన్, మమ్మల్ని సదా ఆశీర్వాదిస్తూ ఉండండి” అని సంతకం చేశారు. వారి సతీమణి శ్రీమతి విమలా నరసింహన్ కూడా బ్యానర్ పై సంతకం చేశారు. శ్రీ సత్యసాయి విద్యాలయాల బాలలు ఏర్పాటు చేసిన ప్రదర్శనను గవర్నర్ శ్రీ నరసింహన్, వారి సతీమణి సందర్శించారు.

శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్టు సభ్యులు శ్రీ కె. చక్రవర్తి ప్రసంగిస్తూ విలువలతో కూడిన విద్యావిధాన ప్రయోజనాలు కేంద్ర స్థాయినుండి పాఠశాలలకు మరింతగా చేరే విధానాలను చర్చించాలన్నారు. శ్రీ సత్యసాయి విద్యావాహిని డైరెక్టర్ శ్రీ సత్యజిత్ విద్యాలయాల అవసరాలను తరచు బేరీజువేసి, సముచితమైన మార్పులు చేయడానికి వీలుగా విద్యావాహిని ప్రణాళికను రూపొందించామన్నారు. ఇందుకు సాంకేతిక పరిజ్ఞానాన్ని కూడా వినియోగిస్తున్నామన్నారు.

శ్రీ సత్యసాయి సెంట్రల్ ట్రస్టు సభ్యులు శ్రీ ఆర్.జె. రత్నాకర్, శ్రీ ఎస్.ఎస్. నాగానంద్, మాజీ డైరెక్టర్ జనరల్ ఆఫ్ పోలీస్ శ్రీ హెచ్.జె. దొర, విశాఖపట్టణం కమీషనర్ ఆఫ్ పోలీస్ శ్రీ అమిత్ గార్గ్, సాయి సంస్థల ఉపాధ్యక్షులు, రాష్ట్ర కన్వీనర్లు, శ్రీ సత్యసాయి విద్యావాహిని సభ్యులు, శ్రీ సత్యసాయి విద్యాలయాల ప్రధాన ఆచార్యులు, ఈ సమ్మేళనానికి హాజరయ్యారు. సాయి సంస్థలో ఇతర విద్యా విభాగాలలో సేవలను అందిస్తున్న విద్యాబోధకులు 250 మంది ఈ సమ్మేళనంలో పాల్గొన్నారు.

శ్రీ సత్యసాయి ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్ (ముంబై) డైరెక్టర్ డా॥ పిత్రే రచించిన ‘ఇన్ సర్చ్ ఆఫ్ ట్రూ ఎడ్యుకేషన్’ గ్రంథాన్ని శ్రీ హెచ్.జె. దొర ఈసందర్భంగా ఆవిష్కరించారు.

కాంచీపురం జిల్లా భక్తుల సాంస్కృతిక కార్యక్రమం

ఫిబ్రవరి 27వ తేదీ సాయంత్రం కాంచీపురం (ఉత్తర) జిల్లా భక్తులు సమర్పించిన సాంస్కృతిక ప్రదర్శనలో సంకీర్తన, నాట్యం చోటుచేసుకున్నాయి. ముందుగా ఆ జిల్లా సాయిసంస్థల అధ్యక్షులు మాట్లాడుతూ, చెన్నై వరద ముంపుకు గురి అయినప్పుడు కాంచీపురం జిల్లా సాయి యువత సభ్యులు ప్రాణాపాయ స్థితినుండి ఎందరినో కాపాడారని చెప్పారు. వీరి ప్రసంగానంతరం సాయి విఘ్నేశ్వర్ సంకీర్తన చేశారు. ‘శ్రీరఘునాయకా’, ‘శివ శంభో స్వయంభో’ పాటలు పాడారు. సాయి విఘ్నేశ్వర్ 2010 ఏప్రిల్ లో 12 ఏళ్ళ వయస్సులో స్వామి సన్నిధిలో కర్ణాటక సంగీత కచేరీని నిర్వహించారు. స్వామి అనుగ్రహంతో వీరు ఎన్నో దేశాలలో సంగీత కచేరీలు నిర్వహించారు.

వీరి సంకీర్తన తరువాత శ్రీ సత్యసాయి ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఎడ్యుకేషన్, క్రోమ్ పేట, 10వ తరగతి విద్యార్థి క్రిషన్ ప్రసంగించారు. సాయి విద్యాలయంలో చేరినప్పుడు ప్రారంభంలో ఆ క్రమశిక్షణ తనకు కొంత ఇబ్బందిగా అనిపించిందని, అయితే ఆ విద్యాలయం తన వ్యక్తిత్వాన్ని తీర్చిదిద్దుకోవడానికి, స్వామితో దివ్య ప్రేమానుబంధాన్ని పెంపొందించుకోవడానికి దోహదపడిందని క్రమక్రమేణ గ్రహించానని చెప్పారు. అనంతరం, శ్రీ అర్జున్ మరియు శ్రీ అశ్వినీ భగవాన్ బాబావారిని కీర్తిస్తూ నర్తించారు. కవలలైన వీరు ఇంజనీరింగ్ పట్టభద్రులైనా నాట్యకళపట్ల ఆసక్తితో, కళాక్షేత్రంలో భరత నాట్యాన్ని నేర్చుకున్నారు.

‘శుద్ధ కాంచనం’ - నాటిక

ఫిబ్రవరి 28వ తేదీన శ్రీ సత్యసాయి ఉన్నత విద్యాసంస్థ, ప్రశాంతి నిలయం అండర్ గ్రాడ్యుయేట్ విద్యార్థులు మరియు శ్రీ సత్యసాయి మీర్చురి సంగీత కళాశాల విద్యార్థులు ‘శుద్ధ కాంచనం’ నాటికను సమర్పించారు. మానవుడు ఎదుర్కొనే కష్టనష్టాలు అతని మనసులోని మాలిన్యాన్ని తొలగించి, ముక్తుడిని గావించడానికి ఉద్దేశింపబడినవని ప్రాచీన ఇతిహాసాల్లోని అనేక ఘటనలద్వారా ఈ నాటిక తెలియజేసింది.

- బివి చతుర్వేది

క్షమ

ఔరంగజేబు కుమార్తె జేబున్నిసా. ఆమె అపురూప సౌందర్యవతి. ఆమెకు తండ్రి ఒక చక్కని అద్దమును జన్మదిన కానుకగా ఇచ్చాడు. ఒకరోజు జేబున్నిసా అంతఃపుర ఉద్యానవనంలో కూర్చుని ప్రకృతి సౌందర్యమును తిలకిస్తూ ఆనందంగా ఉంది. ఆమె ఒక కవయిత్రి కూడా. ఉన్నట్లుండి ఆమెకు తన అందమును ఆ అద్దమందు చూసుకోవాలని అభిలాష కలిగింది. తన చెలికత్తెను పిలిచి, “నీవు వెళ్ళి నా గదిలో ఉన్న ఆ అందమైన అద్దమును తీసుకొని రా” అని ఆజ్ఞాపించింది. ఆమె గబగబ వెళ్ళి ఆ అద్దమును తీసుకొని వస్తూండగా అది చేయిజారి క్రిందపడి ముక్కలైపోయింది. పరిచారికకు

చేతులు కాళ్ళు వణకడం మొదలుపెట్టాయి. యువరాజు తనకేమి శిక్ష విధిస్తుందో అని తలుస్తూ ఏడుస్తూ వెళ్ళి జేబున్నిసా పాదములపై పడింది. జేబున్నిసా ఏమాత్రం చెదరక, “లేలే, ఫరవాలేదు. ఆ అద్దం పగిలిపోవడం నా మంచికే! అది ఉన్నంతవరకు నేను దానిలో నా

ప్రతిబింబాన్ని చూస్తూంటాను. నేను ఇంత అందమైనదాన్ని కదా అన్న గర్వం కలుగుతుంది. గర్వం తియ్యని విషం. కాబట్టి, ఏది జరిగినా మన మంచికేనని తెలుసుకో. నాకు నీ మీద కోపంలేదు” అని ఎంతో గంభీరంగా, శాంతంగా పలుకుతూ పరిచారికను ఓదార్చింది.

చూశారా! జేబున్నిసాయొక్క క్షమాగుణం. ఆమె ఆ పరిచారికను కోపగించుకొనలేదు, ఎట్టి శిక్ష విధించలేదు.

- డా.డా

చిత్రకారులు: భావరాజు వేంకట సత్యమూర్తి

శ్రీ సత్యసాయి విద్యాలయాల 5వ జాతీయ సమ్మేళనం

చైనీయుల నూతన సంవత్సర వేడుకలు

‘భువన విజయం’లో స్వామి విగ్రహానికి అభిషేకం

శివ పార్వతీ కల్యాణం - బుట్టకథ

ఈశ్వరమ్మ హై స్కూలు విద్యార్థుల కార్యక్రమం

వార్షిక చందా: ₹ 60 (భారతదేశంలో) ₹ 550, లేక \$ 13 లేక £ 9 (విదేశాలకు)
చందా రుసుము ఒకటి లేక, రెండు, లేక మూడు సంవత్సరములకు స్వీకరింపబడును.

సనాతన సారథి చందాలు మనీయార్డరుద్వారా, లేక పర్సనల్ చెక్ ద్వారా, లేక డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారా లేక, ఆన్ లైన్ పద్ధతిన మా వెబ్ సైటు www.sanathanasarathi.org ద్వారా చెల్లించవచ్చును. చందాలు పంపవలసిన చిరునామా: కన్వీనర్, శ్రీ సత్యసాయి సాధనా ట్రస్టు, పబ్లికేషన్స్ విభాగం, ప్రశాంతి నిలయం - 515134, ఆంధ్రప్రదేశ్.